

# Projekt komparace daňových systémů České republiky a Švýcarska

Ing. Martina Lukešová

---

Diplomová práce  
2012



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky

---

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky  
Ústav financí a účetnictví  
akademický rok: 2011/2012

## ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ing. Martina LUKEŠOVÁ**  
Osobní číslo: **M09708**  
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**  
Studijní obor: **Finance**  
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt komparace daňových systémů České republiky a Švýcarska**

Zásady pro vypracování:

Úvod

### I. Teoretická část

- Proved'te rešerši literárních pramenů a zpracujte teoretická východiska práce týkající se daňové politiky a daňových soustav České republiky a Švýcarska.

### II. Praktická část

- Proved'te srovnání daňové soustavy České republiky a Švýcarska.
- Zhodnot'te výsledky srovnání daňových soustav.
- Navrhněte změny v daňové politice České republiky s využitím poznatků z daňového systému Švýcarska.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**  
Rozsah příloh:  
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

**BLUMENSTEIN, Ernst., LOCHER, Peter. System des Schweizerischen Steuerrechts. Zürich: Lieferbar, 2002. ISBN 978-3-7255-4342-7.**  
**LÁCHOVÁ, Lenka. Daňové systémy v globálním světě. 1.vyd. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-320-1.**  
**MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2010. 18.vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2803-2.**  
**VYBÍHAL, Václav. Zdaňování příjmů fyzických osob 2009, praktický průvodce. 5.vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2998-5.**

Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. Václav Vybíhal, CSc.**  
Ústav financí a účetnictví  
Datum zadání diplomové práce: **18. června 2012**  
Termín odevzdání diplomové práce: **13. srpna 2012**

Ve Zlíně dne 18. června 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková  
*děkanka*



prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková  
*ředitel ústavu*

## PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby<sup>1</sup>;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3<sup>2</sup>;
- podle § 60<sup>3</sup> odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

<sup>1</sup> zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

<sup>2</sup> zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

<sup>3</sup> zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60<sup>4</sup> odst. 2 a 3 mohu užít své dílo –diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13. 8. 2012

*Helena*

<sup>4</sup> zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

## **ABSTRAKT**

Cílem této diplomové práce je porovnat daňové systémy České republiky a Švýcarska. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Tato práce vychází z poznatků teoretické části, ve které jsou řešeny teoretické aspekty zdanění a daňové systémy obou zemí. Praktická část nazuje na poznatky teoretické části. Porovnává oba systémy a závěr zhodnocuje výsledky porovnání a navrhuje možnosti využití výsledků komparace.

Klíčová slova: daň, daňový systém, přímá daň, nepřímá daň, sazba daně, DPH, odpočty

## **ABSTRACT**

The aim of this thesis is to compare the tax systems of the Czech Republic and Switzerland. The work is divided into theoretical and practical part. This work is based on the theoretical knowledge, which is dealt with theoretical aspects taxation and tax systems of both countries. The practical part puts on his findings to the theoretical part. It compares the two systems, and finally evaluates the results of the comparison and suggests the possibility of using the results of comparison.

Keywords: tax, tax system, direct tax, indirect tax personal, tax rate, VAT, tax deduction

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

# OBSAH

<b>ÚVOD</b> .....	<b>10</b>
<b>I TEORETICKÁ ČÁST</b> .....	<b>11</b>
<b>1 TEORETICKÝ ZÁKLAD DAŇOVÉHO SYSTÉMU</b> .....	<b>12</b>
1.1    DEFINICE DANĚ .....	12
1.2    FUNKCE DANĚ .....	12
1.2.1    Fiskální funkce .....	12
1.2.2    Alokační funkce .....	12
1.2.3    Redistribuční funkce .....	13
1.2.4    Stimulační funkce.....	13
1.2.5    Stabilizační funkce .....	13
1.3    KONSTRUKČNÍ PRVKY DANĚ .....	13
1.3.1    Daňový subjekt.....	13
1.3.2    Předmět daně .....	14
1.3.3    Osvobození od daně .....	14
1.3.4    Základ daně .....	14
1.3.5    Odpočty od základu daně .....	14
1.3.6    Sazba daně.....	15
1.3.7    Slevy na dani .....	15
<b>2 PRINCIPY DAŇOVÉ POLITIKY</b> .....	<b>16</b>
2.1    FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ DAŇOVOU POLITIKU.....	17
2.1.1    Ekonomické faktory .....	17
2.1.2    Politické faktory .....	17
2.1.3    Kulturně-historické faktory .....	17
2.1.4    Administrativně-institucionální faktory .....	18
2.1.5    Faktor technického pokroku.....	18
2.1.6    Globalizační faktor .....	18
2.2    DAŇOVÁ KONKURENCE, KOORDINACE A HARMONIZACE .....	18
2.3    MEZINÁRODNÍ SMLOUVY O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ.....	19
2.3.1    Metody zabránění dvojího zdanění .....	20
2.3.2    Dohody o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Švýcarském.....	21
<b>3 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY</b> .....	<b>22</b>
3.1    DANĚ Z PŘÍJMU .....	23
3.1.1    Daň z příjmu fyzických osob .....	23
3.1.2    Daň z příjmu právnických osob .....	30
3.2    MAJETKOVÉ DANĚ.....	30
3.2.1    Daň z nemovitosti .....	31
3.2.2    Silniční daň.....	32
3.2.3    Daň z převodu .....	34
3.3    VŠEOBECNÉ NEPŘÍMÉ DANĚ .....	36
3.3.1    Daň z přidané hodnoty .....	36
3.4    SELEKTIVNÍ NEPŘÍMÉ DANĚ.....	37
3.4.1    Spotřební daně.....	37
3.4.2    Energetické daně .....	39



3.5	SOCIÁLNÍ POJISTNÉ.....	40
3.5.1	Veřejné zdravotní pojištění .....	41
3.5.2	Sociální zabezpečení .....	42
<b>4</b>	<b>DAŇOVÝ SYSTÉM ŠVÝCARSKA .....</b>	<b>43</b>
4.1	PŘÍMÉ FEDERÁLNÍ DANĚ.....	45
4.1.1	Daň z příjmu fyzických osob (Die Einkommenssteuer natürlichen Personen).....	45
4.1.2	Daň z příjmu právnických osob (Die Gewinnsteuer juristischer Personen).....	47
4.1.3	Srážková daň (Die Verrechnungssteuer).....	49
4.1.4	Federální daň z hazardu (Die eidgenössischen Spielbankenabgabe).....	49
4.1.5	Daň za nesplnění vojenské služby (Die Wehrpflichtersatzabgabe) .....	49
4.2	NEPŘÍMÉ FEDERÁLNÍ DANĚ .....	50
4.2.1	Daň z přidané hodnoty (Die Mehrwertsteuer) .....	50
4.2.2	Federální kolkovné (Die eidgenössischen Stempelabgaben).....	51
4.2.3	Tabáková daň (Tabaksteuer).....	51
4.2.4	Daň z piva (Biersteuer) .....	52
4.2.5	Daň z minerálních olejů (Mineralölsteuer) .....	52
4.2.6	Daň z automobilu (Automobilsteuer).....	53
4.2.7	Daň z lihovin (Besteuerung von Spirituosen).....	53
4.3	CLA (ZOLLABGABEN).....	53
4.4	DOPRAVNÍ POPLATKY (VERKEHRSABGABEN) .....	54
4.5	KANTONÁLNÍ A MUNICIPALNÍ DANĚ (DIE STEUEREN DER KANTONE UND GEMEINDEN) .....	54
<b>II</b>	<b>PRAKTICKÁ ČÁST.....</b>	<b>55</b>
<b>5</b>	<b>KOMPARACE DAŇOVÝCH SYSTÉMŮ A JEJICH ZHODNOCENÍ.....</b>	<b>56</b>
5.1	DAŇOVÁ KVÓTA.....	56
5.2	DEN DAŇOVÉ SVOBODY.....	57
5.3	STRUKTURA DAŇOVÝCH VÝNOSŮ.....	58
5.4	KOMPARACE ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ .....	60
5.4.1	Zdanění příjmů FO .....	60
5.4.2	Zdanění příjmů PO .....	64
5.5	KOMPARACE ZDANĚNÍ MAJETKU .....	65
5.5.1	Dědická a darovací daň .....	65
5.6	KOMPARACE NEPŘÍMÝCH DANÍ .....	66
5.6.1	Daň z přijaté hodnoty .....	66
5.6.2	Ostatní spotřební daně.....	68
<b>6</b>	<b>NÁVRH NA ZLEPŠENÍ DAŇOVÉHO SYSTÉMU ČR.....</b>	<b>69</b>
	<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>70</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....</b>	<b>71</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....</b>	<b>74</b>
	<b>SEZNAM OBRÁZKŮ .....</b>	<b>75</b>
	<b>SEZNAM TABULEK.....</b>	<b>76</b>
	<b>SEZNAM PŘÍLOH.....</b>	<b>77</b>

## ÚVOD

Za téma své diplomové práce jsem si zvolila komparaci daňového systému České republiky a Švýcarska. Švýcarskou konferenci jsem si vybrala z jednoduchého důvodu. I Švýcarsku je známo, že je to jedna z nejvyspělejších zemí světa. Roky se umísťuje na prvních místech žebříčků hodnocení zemí z různých ekonomických pohledů.

Cílem této práce je popsat a analyzovat daňové soustavy České republiky a Švýcarska. Na základě teoretických poznatků daňových systémů obou zemí provést komparaci obou systémů a navrhnout možné zlepšení českého systému.

Teoretická část se zabývá teorií daní a jejich konstrukcí. Dále jsou v teoretické části popsány oba systémy se zaměřením na přímé a nepřímé daně. Jsou zde shrnuty základní principy konstrukce jednotlivých daní.

Praktická část vychází z poznatků části teoretické. V praktické části budu srovnávat jednotlivé daně obou zemí, zejména v oblasti konstrukce daně, výši zdanění a náročnosti výpočtu daňové povinnosti pro poplatníka. V první části porovnáám oba systémy z pohledu mezinárodního porovnání. Na základě porovnání jednotlivých daní se pokusím navrhnout možnosti zlepšení daňového systému České republiky.

Pro analýzu českého daňového systému budou použity především zákony a odborná literatura. Protože zdroje informací o daňovém systému Švýcarska jsou pouze obecné, pro analýzu daňového systému budou použity podklady z oficiálních stránek švýcarské konfederace.

V celé práci používám měnový kurz České národní banky ze dne 31.7.2012

CHF= 21,023 CZK

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

# 1 TEORETICKÝ ZÁKLAD DAŇOVÉHO SYSTÉMU

## 1.1 Definice daně

Daň lze definovat jako povinnou, zákonem uloženou platbu, který plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.

Povinnost platit daně patří v moderní společnosti mezi základní občanské povinnosti. Tato povinnost je možná jen za předpokladu všeobecně závazné právní normy. V případě daní je to vždy zákon.

Daně jsou určeny ke hrazení potřeb, které buď vznikají společnosti jako celku, anebo je efektivnější je hradit ze společných zdrojů. Daně tedy plynou do veřejného rozpočtu, ať už se jedná o rozpočet státu či obce, kraje nebo státního fondu. Daně mohou plynout i do nadnárodního rozpočtu, například část nepřímých daní vybraných v České republice skončí v rozpočtu Evropské unie.

Nenávratnost odlišuje daň především od půjčky, kdy se majetek po určité době vrací zpět. Současně platí, že zaplacením daně nevzniká subjektu žádný nárok.

Neekvivalentnost daně spočívá v tom, že díl, jakým se jedinec podílí na společných příjmech, nemá žádný vztah k tomu, v jaké výši se bude podílet na transferech z veřejných rozpočtů nebo spotřebovávat veřejné statky.

Daň je zpravidla neúčelová, protože nikdo, když daň platí, neví, co bude z těchto prostředků financováno. [2]

## 1.2 Funkce daně

Daně se stávají nástrojem hospodářské politiky státu, požaduje se od nich mnohem víc, než jen naplnit veřejné rozpočty. Moderní daně plní nebo mohou plnit celou řadu funkcí.

### 1.2.1 Fiskální funkce

Primární funkcí daní je fiskální funkce, tj. schopnost naplnit veřejný rozpočet. Význam fiskální funkce musí být vždy zachován.

### 1.2.2 Alokační funkce

Uplatňuje se tehdy, když trh projevuje neefektivnost v alokaci zdrojů. Tato funkce znamená buď vložení prostředků tam, kam jich trh vkládá málo nebo naopak odejmutí pro-

středků z oblastí, kde jich je příliš mnoho. Daně obvykle přidají peníze do určitých oblastí pomocí daňových úlev.

### 1.2.3 Redistribuční funkce

Vyplývá z toho, že rozdělení důchodů ve společnosti na základě tržních mechanismů může být neakceptovatelné. Daně jsou vhodným nástrojem pro zmírnění rozdílů v důchodech jednotlivých subjektů tím, že se ve větší míře vybírají od bohatších, což umožňuje státu pomocí transferů zvyšovat příjmy chudším.

### 1.2.4 Stimulační funkce

Daně jsou subjekty vnímány zpravidla jako újma, a tak jsou ochotny udělat hodně pro to, aby svou daňovou povinnost omezily. Proto stát subjektům poskytuje různé formy daňových úspor nebo naopak je vystavuje vyššímu daňovému zdanění, aby podpořil ekonomický růst nebo motivoval ke spotřebě určitých statků.

### 1.2.5 Stabilizační funkce

Součástí využití stimulační funkce mohou být opatření ke zmírnění výkyvů ekonomického cyklu, v této souvislosti se hovoří o stabilizační funkci. V období konjunktury, kdy důchody i spotřeba rychle rostou, daně odčerpávají do veřejných rozpočtů vyšší díl, a tím pomáhají předcházet přehřátí ekonomiky a zároveň vytvářet rezervu na horší časy. [2], [6]

## 1.3 Konstrukční prvky daně

Není důležité jen, zda stát prostřednictvím daní vybere potřebný objem prostředků, ale také to, jak daně na ekonomické subjekty a domácnosti působí, od koho a kdy se vyberou, jak moc bude odvod daní pro ekonomické subjekty a sociální skupiny zatěžující. Proto je konstrukce daně tak složitá, proto je třeba posuzovat všechny její prvky v jejich vzájemných souvislostech.

### 1.3.1 Daňový subjekt

Osoba povinná strpět, odvádět nebo platit daň. Lze rozdělit na poplatníka a plátce daně. Poplatník je daňový subjekt, jehož předmět je dani podroben. Plátce daně je daňový subjekt, který je ze zákona povinen odvést do veřejného rozpočtu daň vybranou od jiných subjektů nebo sraženou jiným poplatníkům pod svou majetkovou odpovědností.

### 1.3.2 Předmět daně

Obecně předmětem zdaněním rozumíme veličinu, ze které se daň vybírá.



Obrázek 1: Předmět zdanění zdroj[6]

- Daň z hlavy – nejstarší daň, ale v současné době téměř nepoužívána.
- Majetková daň – majetek je viditelný a nepotřebuje zvláštní evidenci. Nejčastější využití u nemovitostí.
- Důchodová daň – daně z příjmů
- Daň ze spotřeby

### 1.3.3 Osvobození od daně

Definuje část předmětu, ze které se daň nevybírá, resp. kterou daňový subjekt není povinen, ale ani zpravidla oprávněn, zahrnout do základu daně.

### 1.3.4 Základ daně

Základ daně je předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách a upravený podle zákonných pravidel.

### 1.3.5 Odpočty od základu daně

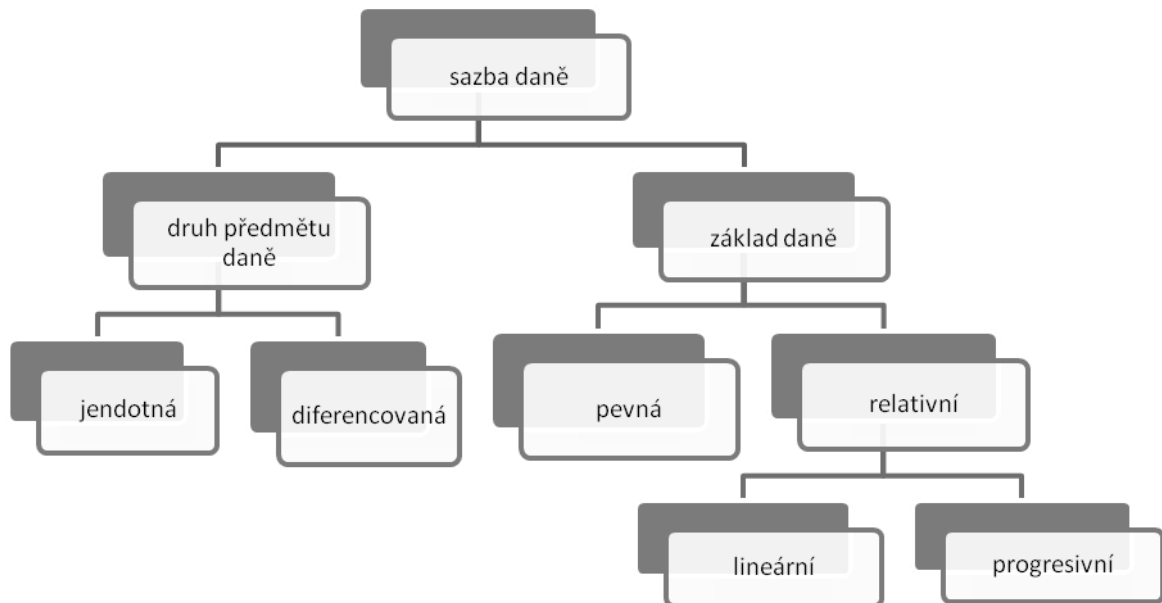
Zejména u daní z příjmů se základ daně ještě dále snižuje o odpočty. Odpočty dělíme na standardní a nestandardní.

Standardní odpočty snižují základ daně o předem stanovenou pevnou částku, jestliže daňový subjekt splní podmínky, na které se uplatnění standardního odpočtu váže.

Nestandardní odpočty představují položky, které může daňový subjekt odečíst od základu daně v prokazatelně vynaložené výši, jde například o dary na veřejně prospěšné účely nebo úroky z úvěrů na bytovou potřebu.

### 1.3.6 Sazba daně

Sazba daně je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně stanoví velikost daně.



Obrázek 2: Sazby daně [6]

### 1.3.7 Slevy na dani

Slevy na dani snižují základní částku daně, tj. odečítají se od vypočtené daně.

Absolutní sleva - stanovena pevnou částkou

Relativní sleva – snižuje daň o stanovený díl, zpravidla vyjádřený v procentech

Standardní sleva – pevné, zákonem stanovené částky

Nestandardní sleva – prokazatelně vynaložené výdaje, o které lze snížit daň, a to buď v plné výši anebo do výše stanovených omezení, která mohou být relativní nebo absolutní. [6]

## 2 PRINCIPY DAŇOVÉ POLITIKY

Pojmem daňová politika charakterizujeme využívání daňových nástrojů. Těmito nástroji stát ovlivňuje fungování ekonomických a sociálních procesů ve společnosti. Nástroje daňové politiky lze následovně dělit na:

- Automatické stabilizátory – do této skupiny řadíme např. progresivní sazbu daně z příjmu a sociální pojistné.
- Diskreční opatření - představují změny v systému na základě rozhodnutí vlády. Jedná se především o zavádění nových daní nebo změny stávajících daní. Tyto opatření jsou nezávislá na hospodářských cyklech.

Charakteristickými rysy daňových systémů jsou především výše daňové kvóty a daňový mix neboli struktura daňové kvóty.

### *Daňová kvóta*

Tento ukazatel slouží k měření daňového zatížení obyvatel. Daňová kvóta je stanovena jako procentní vyjádření celkových příjmů veřejných rozpočtů plynoucích z daní k hrubému domácímu produktu v běžných cenách.

### *Daňový mix*

Daňovým mixem rozumíme strukturu daňové kvóty jak z hlediska druhů daní, tak z hlediska daňového určení.

Pro určení druhu daní se používá třídění podle OECD na 6 skupin daní:

1000 Daně z důchodů, ze zisku a kapitálových výnosů

2000 Příspěvky na sociální zabezpečení

3000 Daně z mezd a pracovních sil

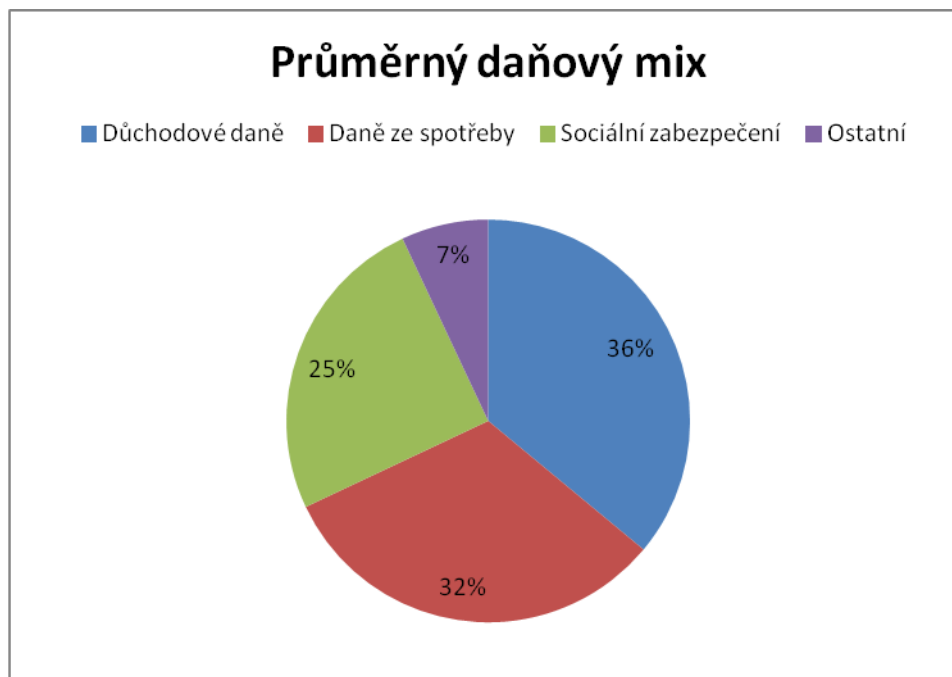
4000 Daně majetkové

5000 Daně ze zboží a služeb

6000 Ostatní daně [2]



Graf 1: Průměrný daňový mix [vlastní]



## 2.1 Faktory ovlivňující daňovou politiku

Daňová kvóta, daňový mix a další rysy daňových systémů jsou ovlivněny mnoha faktory, které lze uspořádat do následujících skupin.

### 2.1.1 Ekonomické faktory

Struktura ekonomiky a její vývoj mají vliv na daňový systém. Daňové výnosy a jejich struktura závisí na odvětvové a geografické struktuře, struktuře pracovních sil, hospodářském růstu, míře inflace, míře zapojení ekonomiky do mezinárodního obchodu apod. Odvětvová struktura ovlivňuje míru koncentrace ekonomiky, a tím i podíl korporací a samostatně podnikajících fyzických osob.

### 2.1.2 Politické faktory

Každá daň je uložena zákonem, daňové opatření se tedy prosazuje přes politický systém. Politické faktory mohou, zejména krátkodobě, ekonomické faktory zastiňovat.

### 2.1.3 Kulturně-historické faktory

Způsobují, že ačkoliv je v EU nutno v zájmu fungování jednotného trhu sladit daňové systémy, postupuje tento proces velmi pomalu. Každá země má své vžitě způsoby zdanění, svou daňovou morálku, tradici fungování státního aparátu vybírajícího daně apod.

#### **2.1.4 Administrativně-institucionální faktory**

Změny v daňových zákonech se musejí vždy prosazovat prostřednictvím praktické činnosti berního aparátu. Faktorem ovlivňujícím daňový systém je též ústavněprávní uspořádání státu, které se projevuje ve struktuře daní a daňových výnosů na různých úrovních státní správy.

#### **2.1.5 Faktor technického pokroku**

V současné době má na daňové systémy vliv rozvoj techniky umožňující dokonalejší formy obchodu. Technický rozvoj poskytuje daňovému aparátu účinnější nástroje ve výběru daní a proti daňovým únikům.

#### **2.1.6 Globalizační faktor**

Tento faktor se projevuje stále intenzivněji. Žádná vláda nemůže udržovat a budovat svůj systém daní bez ohledu na mezinárodní podmínky. Reformy daňových systémů neprobíhají jako individuální akty vlád zemí, ale jako vlny, které se při větší či menší míře vzájemné koordinace přelévají ze země do země. [2]

### **2.2 Daňová konkurence, koordinace a harmonizace**

#### ***Daňová konkurence***

V posledních desetiletích pozorujeme všeobecnou globalizaci společenských, ekonomických jevů a procesů. Tato globalizace se nevyhýbá ani daním. Umožňuje daňovým subjektům legálně či nelegálně transferovat daňové základy do zemí s nižším zdaněním, a tak se vyhýbat daňové povinnosti. Snaha poplatníků snižovat daňové břemeno vyvolává v mezinárodním kontextu tzv. škodlivou daňovou konkurenci mezi státy.

Daňová konkurence vzniká tam, kde je možné přesunout základ daně do jiné země. Nejvíce jsou konkurencí mezi zeměmi ohroženy výnosy daní z mobilnějších základů, jako jsou příjmy z finančního kapitálu u právnických i fyzických osob, základ daně z přidané hodnoty nebo ze spotřební daně a zisky právnických osob. Konkurence se zatím příliš netýká zdanění pracovních příjmů a majetkových daní.

#### ***Daňová koordinace***

Prvním stupněm mezinárodního sblížování daňových systémů je daňová koordinace, kterou vnímáme jako vytváření bilaterálních nebo multilaterálních schémat zdanění, za úče-

lem omezení arbitrážních obchodů. V jejím rámci jsou vyslovována doporučení v klíčových oblastech škodlivé daňové konkurence a doporučení pro bilaterální smluvní vztahy. Zdůrazňována je také nutnost vzájemné informovanosti států o příjmech jejich rezidentů v jiné zemi.

### ***Daňová harmonizace***

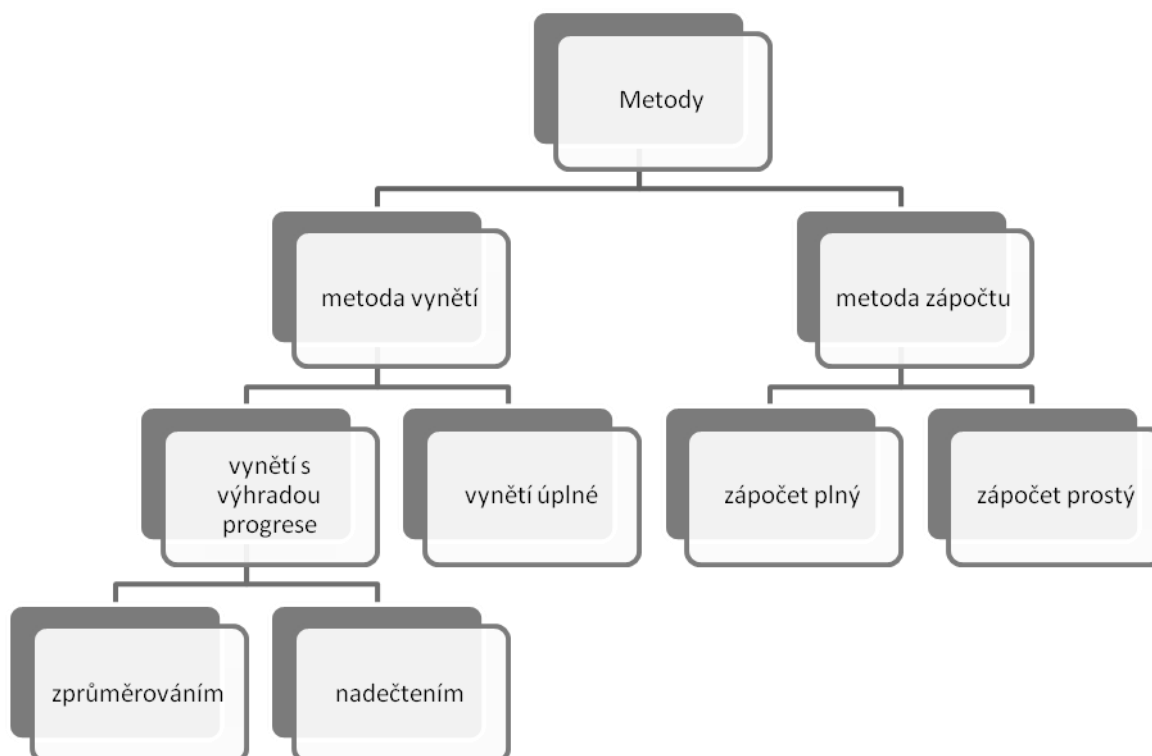
Daňová harmonizace znamená přibližování a přizpůsobení národních daňových systémů a jednotlivých daní na základě dodržování společných pravidel zúčastněných zemí. Harmonizace nemusí nutně znamenat úplně stejné daně a stejné vymezení jejich základu a sazeb. Z politických důvodů se trvá pouze na jejich sladění či přiblížení. Harmonizace v EU má umožnit, aby daně nebyly překážkou volného pohybu lidí, kapitálu, zboží a služeb mezi státy. [2]

### **2.3 Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění**

Dvojitý, resp. vícenásobné zdanění nastává tehdy, je-li na předmět daně uvalena opakovaně stejná, či obdobná daň. V mezinárodních vztazích jde o případ, kdy je příjem či majetek zdaňován ve dvou, nebo více zemích současně. Příčin vedoucích ke vzniku dvojího zdanění je více, všechny však vycházejí ze střetu dvou, popř. více daňově právních systémů různých států v pasážích definujících daňovou příslušnost a příjmy, které dotyčný stát považuje na svém teritoriu za zdanitelnou.

Dvojitý zdanění jednoho příjmu je nežádoucí, neboť snižuje čistý zisk a demotivuje fyzické či právnické osoby k podnikání na území jiných států. [5]

### 2.3.1 Metody zabránění dvojího zdanění



Obrázek 3: Metody dvojího zdanění [5]

#### **Metoda vynětí**

Její podstatou je, že pro účely stanovení daňové povinnosti v zemi rezidenta se příjem dosažený v zahraničí vyjme, tj. vůbec nezahrne do daňového základu. Pokud se takový příjem již dále vůbec nebere v úvahu, jedná se o tzv. vynětí plné.

Častěji se používá vynětí s výhradou progrese. Výhrada progrese v tomto případě znamená, že ve státě příjemce se sice do daňového základu nezahrne příjem, který je vyjímán, ale pro výpočet daně se použije sazba daně z daňového pásma odpovídajícímu souhrnu všech příjmů, tedy i zahraničních. Tato metoda má ovšem význam jen v těch případech, kdy je daňová sazba progresivní.

- zprůměrování – spočívá v tom, že se vypočítá průměrné daňové zatížení připadající na souhrn veškerých dosažených příjmů a takto zjištěné procento daně se použije k výpočtu daně z domácích příjmů.
- nadečtení – neboli metoda vrchního dílku znamená, že příjem dosažený v tuzemsku je jakoby přičten k příjmům dosaženým v zahraničí, tedy je na něj po-

hlíženo jako by byl horním příjmem z celkového souhrnu příjmů. Procento daně, které vyplývá pro danou úroveň příjmu, se pak použije pro zdanění domácího příjmu.

### ***Metoda zápočtu***

Podle metody zápočtu zahraniční daně na tuzemskou daňovou povinnost se ve státě příjemce zahrnou do daňového základu jak příjmy z tuzemska, tak příjmy ze zahraničí a z takto stanoveného základu se vypočítá daň, od které se potom odpočítá daň zaplacená v zahraničí.

- plný započet – jednodušší varianta zápočtu, podle níž se od celkové daně vypočítané v tuzemsku odečte celá částka daně zaplacená v zahraničí bez ohledu na to, jaká sazba daně byla na dané příjmy uplatněna v zahraničí.
- prostý započet – vychází se z předpokladu, že daň zaplacená v zahraničí v souladu se zahraničními předpisy se započte na daňovou povinnost v tuzemsku, maximálně však do výše daně, která by v tuzemsku připadala poměrně na zahraniční příjem.[5]

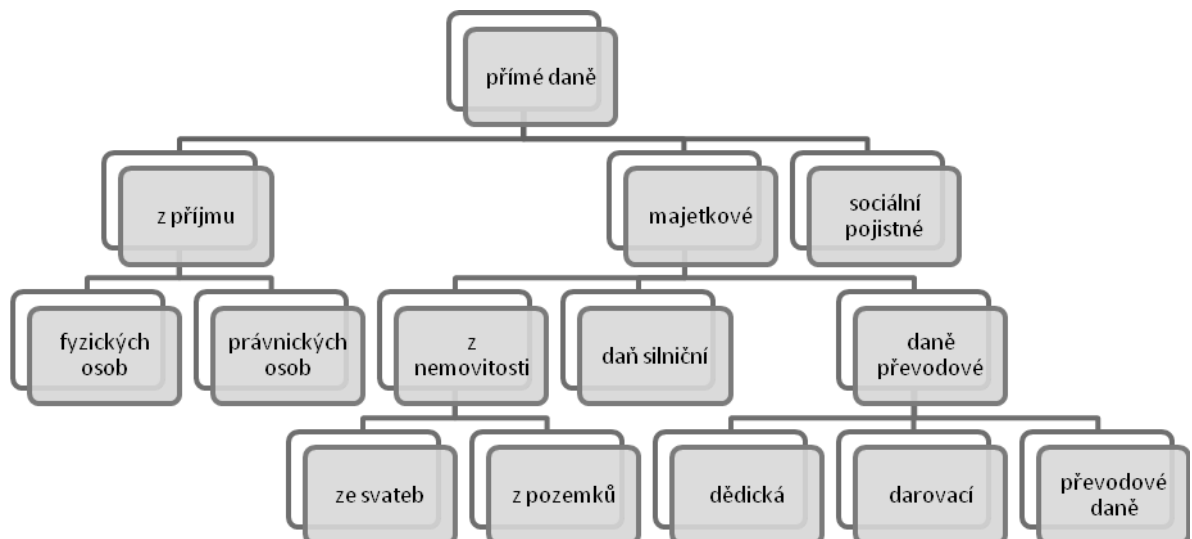
#### **2.3.2 Dohody o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Švýcarském**

Mezi Českou republikou a Švýcarskem platí od 23. 10. 1996 na základě zákona č. 281/1996 Sb. bilaterální dohoda o zamezení dvojího zdanění. Pro vyloučení dvojího zdanění u závislé činnosti se použije metoda zápočtu. Lhůta pro vznik stále provozovny v oblasti staveb a montáží je nad 12 měsíců. V oblasti služeb není daná lhůta. Max. sazba ve státě zdroje na dividendy je sazba 5% při podílu min. 25%, v ostatních případech je sazba 15%. Max. sazba ve státě zdroje na úroky není daná. Max. sazba ve státě zdroje na licenční poplatky je 10%. [22]

### 3 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

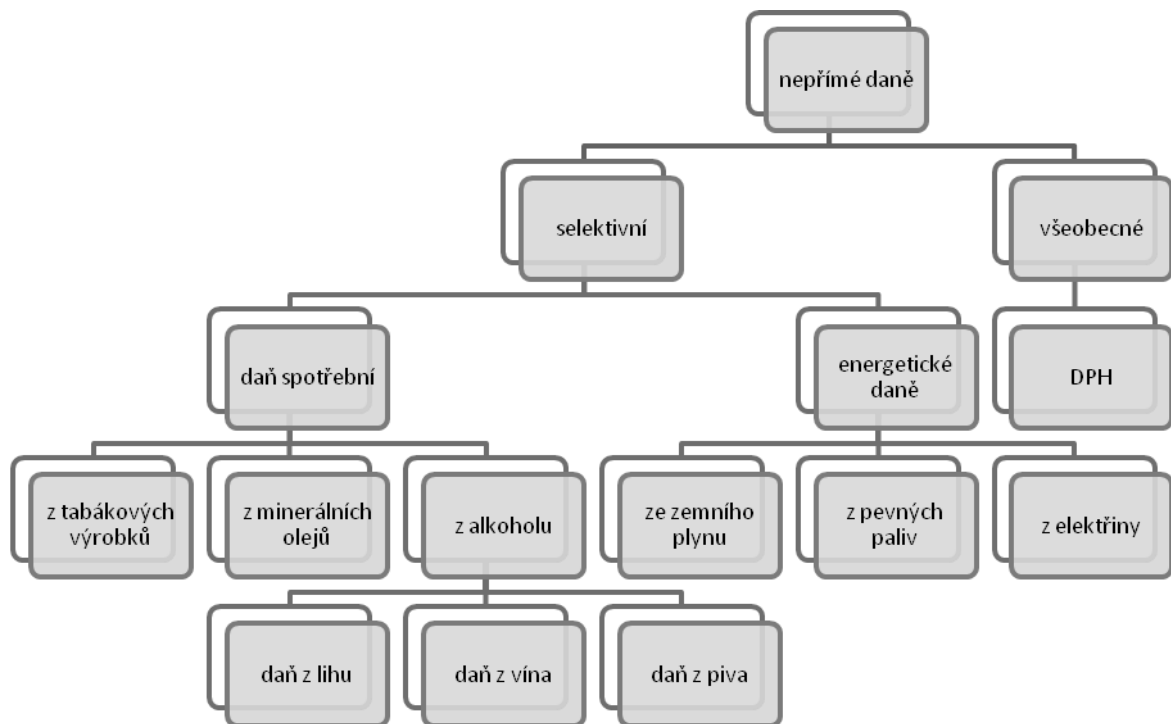
Daňový systém ČR se utvářel od počátku 90. let, v době tzv. ekonomické transformace. Systém je utvářen Parlamentem ČR, tedy Poslaneckou sněmovnou ČR a Senátem ČR. Základ systému tvoří soubor daňových zákonů zveřejňovaných ve Sbírce zákonů České republiky. Hlavní problém českého daňového systému spočívá v častých změnách daňových zákonů.

- Daně přímé - platí poplatník na úkor svého důchodu a předpokládá se, že je nemůže přenést na jiný subjekt



Obrázek 4: Daňový systém v ČR [6]

- Daně nepřímé - subjekt, který daň odvádí, neplatí z vlastního důchodu, daň je přenesena prostřednictvím ceny



Obrázek 5: Systém nepřímých daní [6]

### 3.1 Daně z příjmu

Důchodové daně představují jeden u nejvýnosnějších příjmových toků do veřejných financí. Rozlišujeme dva základní typy důchodové daně, a to osobní důchodové daně a daně za zisku firem. Každá z těchto daní má odlišný postup výpočtu daně a různou daňovou sazbu.

#### 3.1.1 Daň z příjmu fyzických osob

Osobní důchodová daň je nezbytnou součástí každého moderního daňového systému. Konstrukce daně je složitá, a to hned z několika důvodů. Na tuto daň jsou kladeny nejvyšší požadavky. Má zohlednit sociální postavení poplatníka, a tím umožnit redistribuci vytvořeného důchodu od osob vyššími příjmy k osobám s nižšími příjmy. Svými kon-

strukčními prvky má přispět k tomu, aby se poplatník konal v souladu se stanovenými prioritami společnosti. K tomu se využívá osvobození od daně, odpočtů od základu daně, slev na dani atd.

Trend posledních let žádá, aby základna zdanění byla co nejjednodušší.

### ***Poplatníci***

Poplatníky daně z příjmu fyzických osob jsou všechny fyzické osoby. Dělíme je do dvou skupin, na daňové rezidenty a nerezidenty.

- Daňový rezident - je fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště. Rezydentem je i osoba, která tu nemá bydliště, avšak na území České republiky v průběhu kalendářního roku pobývá alespoň 183 dní. Daňový rezident má neomezenou daňovou povinnost. Rezydent podléhá dani z příjmů fyzických osob svými celosvětovými příjmy.
- Daňový nerezident - dani z příjmu fyzických osob podléhají pouze příjmy ze zdrojů z území České republiky. Nerezident má omezenou daňovou povinnost.

### ***Zdaňovací období***

Zdaňovacím obdobím u daně z příjmu fyzických osob je vždy kalendářní rok.

### ***Předmět daně***

Předmětem daně z příjmu fyzických osob jsou:

- a) Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu). Příjmem ze závislé činnosti se rozumí příjem ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního poměru, příjem za práci členů družstev, společníků, jednatelů a komandistů. Odměny členů statutárních orgánů aj. Funkční požitky jsou platy členů vlády, poslanců a senátorů Parlamentu České republiky, platy vedoucích ústředních úřadů státní správy, odměny za výkon v orgánech obcí, v jiných orgánech územní samosprávy, státních orgánech a sdruženích.
- b) příjmy z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti (§ 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu). Příjmy z podnikání jsou příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živností a podíly společníků veřejných obchodních společností a komplementářů komanditní společnosti na zisku, příjmy



z užívání nebo poskytování práv z průmyslového nebo duševního vlastnictví, příjmy znalců, tlumočnicků, insolvenčních správců.

- c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu). Těmito příjmy se rozumějí podíly na zisku, podíly na zisku tichého společníka, úroky a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, vkladových účtech.
- d) příjmy z pronájmu (§ 9 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu). Příjmy z pronájmu nemovitostí, movitých věcí.
- e) ostatní příjmy (§ 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu). Příjmy z příležitostné činnosti nebo pronájmu, převodu vlastního majetku, z převodu účasti ve společnosti aj.

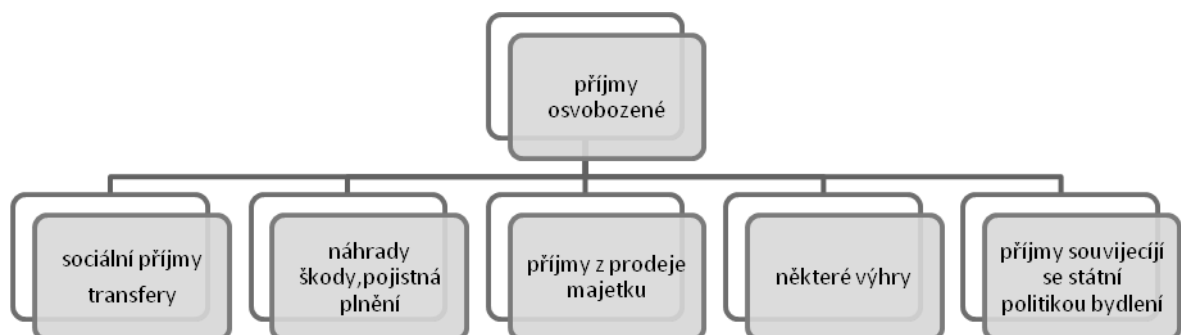
- Příjmy vyňaté z předmětu daně:

příjmy z dědictví

příjmy získané darováním

přijaté úvěry a půjčky

- Příjmy osvobozené: příjmy podle §4 a §10 ods.3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, které sice jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené.



Obrázek 6: Osvobozené příjmy [6]

## Základ daně

Všechny příjmy jsou rozděleny do několika odděleně posuzovaných částí, tj. do pěti dílčích základů daně. Toto rozdělení je z důvodu uplatňování výdajů, které je u jednotlivých dílčích základů odlišné.

Tabulka 1: Základy daně

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ	SAMOSTATNÉ ZÁKLADY DANĚ
Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky	<ul style="list-style-type: none"> <li>Příjmy od „dalšího“ zaměstnavatele do 5 000 Kč za měsíc</li> </ul>
Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>Honoráře za příspěvky do rozhlasu, televize a period do 7000 Kč za měsíc u jednoho plátce</li> </ul>
Příjmy z kapitálového majetku	<ul style="list-style-type: none"> <li>Výnosy z obligací, dividendy atd.</li> <li>Podíly na zisku z účasti na kapitálových společnostech a družstev</li> <li>Podíly na zisku u tichého společníka</li> <li>Výnosy z vkladů na úsporných a osobních běžných účtech</li> <li>Plnění ze životního pojištění</li> <li>Dávky penzijního připojištění</li> </ul>
Příjmy z pronájmu	
Ostatní příjmy	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ceny</li> </ul>

	z veřejných a sportovních soutěží
--	-----------------------------------

Základem daně je tedy částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje.

*Tabulka 2: Dílčí základy daně [vlastní]*

### **příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky**

+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem

= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků

### **příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti**

- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů

= dílčí základ daně příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

### **příjmy z pronájmu**

- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmu

= dílčí základ daně z příjmu

### **příjmy z kapitálového majetku**

= dílčí základ daně

### **ostatní příjmy**

- výdaje na dosažení příjmu

= dílčí základ daně

## *Výpočet daňové povinnosti*

Tabulka 3: Výpočet daňové povinnosti [vlastní]

<b>Základ daně</b>
-Nezdanitelná část základu daně
= základ daně po snížení
*sazba daně
= částka daně před slevami
-standardní slevy
= <b>daň po slevách (daňový bonus)</b>

### *Nezdanitelná část základu daně*

Dle § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu lze od základu daně odečíst následující položky:

- dary na veřejně prospěšné účely (min. 1000 Kč max. 10% z ZD)
- odběr krve (max. 2000 Kč)
- úroky z úvěrů na bytové potřeby (max. do výše 300 000 Kč)
- příspěvky na penzijní připojištění (max. 12 000 Kč)
- pojistné na soukromé životní pojištění (max. 12 000 Kč)
- zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace (max. 3 000 Kč)
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání (max. 10 000 Kč)

### *Sazba daně z příjmu*

V České republice je sazba daně z příjmu fyzických osob lineární, ve výši 15%

## *Slevy na dani*

Uplatnění sociálních standardních slev se váže na splnění zákonem uvedených podmínek a prokázání stanovených skutečností předepsaným způsobem. Slevy na dani se uplatňují dle § 35 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu.



Obrázek 7: Slevy na dani

Slevy na dani, které má poplatník právo uplatnit:

- 24 840Kč na poplatníka
- 24 840 Kč na manžel/manželku (pokud nemá vlastní příjem vyšší než 68 000 Kč)
- 49 680 Kč na manžela/manželku pokud je držitelem průkazu ZTP/P
- 2 520 Kč pobírá-li poplatník invalidní důchod I. nebo II. stupně
- 5 040 Kč pobírá-li poplatník invalidní důchod III. stupně
- 16 140 Kč je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P
- 4 020 Kč u poplatníka po dobu studia, nejvýše do věku 26 let
- 11 604 Kč na vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti
- 23 208 Kč na dítě, které je držitelem průkazu ZTP

Je-li nárok poplatníka na daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost je vzniklý rozdíl daňovým bonusem. Poplatník může daňový bonus uplatnit, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 52 200 Kč.

### **3.1.2 Daň z příjmu právnických osob**

Daň z příjmu právnických osob je univerzální důchodovou daní, které podléhají všechny právnické osoby.

#### ***Poplatník***

Poplatníky daně jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami a organizačními složkami státu. Poplatníky lze dělit na:

Daňový rezident – má na území ČR své sídlo nebo místo svého vedení. Má daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdroje na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

Nedaňový rezident – nemá na území ČR své sídlo. Má daňovou povinnost která se vztahuje pouze na příjmy ze zdrojů na území ČR.

#### ***Zdaňovací období***

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok nebo hospodářský rok tj. 12 po sobě jdoucích měsíců.

#### ***Předmět daně***

Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a s nakládáním s veškerým majetkem.

Pro stanovení základu daně se vychází z výsledku hospodaření sníženého o položky snižující základ daně dle § 20 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. Tento upravený základ se dále zvyšuje a snižuje dle § 23 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu.

#### ***Sazba daně***

Sazba daně je jednotná a činí 19%. [6],[4]

## **3.2 Majetkové daně**

Majetkové daně patří k historicky nejstarším daním. V České republice však v současné době mají omezený význam. Z hlediska výnosu přímých daní jsou zastíněny důchodovými daněmi. Jedná se však o stabilní daňový výnos.

Povinnost platit tyto daně vzniká na základě vlastnického či užívatelského vztahu k majetku nebo v případě změny vlastníka. Jejich úhrada je vyžadována bez ohledu na příjmy poplatníka.

### 3.2.1 Daň z nemovitosti

Předmětem daně z nemovitosti jsou pozemky a stavby. Dnes většinou tvoří daně z nemovitosti příjem místních rozpočtů. Zdaňovacím obdobím daně z pozemků a daně ze staveb nekalendářní rok. Rozhodný stav je vždy stav k 1. 1. příslušného zdaňovacího období a ke změnám během něj se nepřihlíží. Daňové přiznání k dani z nemovitosti podává poplatník pouze v situaci, kdy mu daňová povinnost nově vznikne nebo dojde ke změně v okolnostech rozhodných pro vyměření daně.

Pokud daň z nemovitosti nepřesáhne částku 5 000 Kč, je splatná najednou do 31. Května běžného zdaňovacího období. V ostatních případech se daň platí ve dvou splátkách, a to do 31.5. a 30.11. během zdaňovacího období. [6]

#### *Daň z pozemku*

Předmětem daně z pozemku jsou pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí. Poplatníkem je vlastník i spoluvlastník pozemku, nájemce pozemku a uživatel pozemku.

*Tabulka 4: Základní sazby daně z pozemků [4]*

Druh pozemku	Sazba daně	Poznámka
orná půda, chmelnice, vinnice, zahrada, ovocný sad	0,75%	z vyhlášené ceny
trvalé travní porosty, lesy, rybníky	0,25%	z vyhlášené ceny
zastavěné plochy, nádvoří	0,20 Kč/m <sup>2</sup>	sazba se násobí koeficientem
stavební pozemky	2 Kč/m <sup>2</sup>	sazba se násobí koeficientem
ostatní plochy	0,2 Kč/m <sup>2</sup>	sazba se násobí koeficientem

### ***Daň ze stavby***

Základem daně ze staveb je zjištěná výměra půdorysu nadzemní části stavby v m<sup>3</sup>. Základ daně se nazývá zastavěnou plochou. Pro účely určení daně se vychází ze stavu k 1.lednu zdaňovacího období. U bytů a samostatných nebytových prostor evidovaných v katastru nemovitostí je základem daně tzv. upravená podlahová plocha.

*Tabulka 5: Základní sazby daně u staveb[4]*

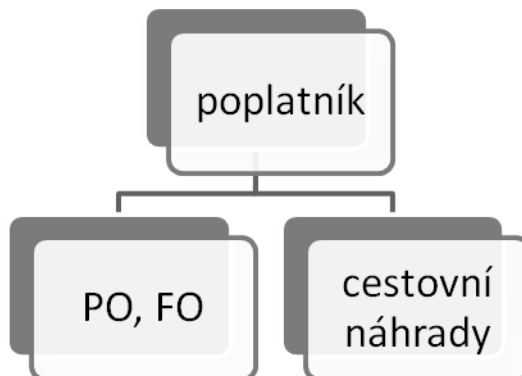
Druh stavby	Základní sazba
obytné domy	2 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
ostatní stavby tvořící příslušenství k obytným domům	2 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
stavby pro individuální rekreaci	6 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
stavby s doplňkovou funkcí ke stavbám pro ind. rekreaci	2 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
garáže	8 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
stavby pro podnikatelskou činnost	
- Zemědělská výroba	2 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
- Průmysl	10 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
- Ostatní	10 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
ostatní stavby	6 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy
byty a ostatní samostatné nebytové prostory	2 Kč/m <sup>2</sup> zastavěné plochy

### **3.2.2 Silniční daň**

Daň je zaměřena na osoby, které při používání silniční sítě využívají motorová vozidla pro podnikání. Jako cíl uplatňování silniční daně se uvádí vytvoření finančních prostředků na údržbu, opravy, rekonstrukce a výstavbu silniční sítě. Vybrané prostředky jsou soustředěny ve Státním fondu dopravní infrastruktury.



## ***Poplatník***



Obrázek 8: Poplatník silniční daně [4]

## ***Předmět daně***

Předmětem daně silniční jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v ČR, jsou-li používána k podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti.

## ***Základ daně***

Základem daně je:

- Zdvihový objem motoru v cm<sup>3</sup> u osobních automobilů s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon
- Součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů
- Největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel

## ***Sazby daně***

Roční sazba daně se zjistí pro každé jednotlivé vozidlo podle údajů z technického dokladu vozidla.

Tabulka 6: Tabulka Sazba u osobních automobilů[4]

Objem motoru	Roční sazba daně
do 800 cm <sup>3</sup>	1 200 Kč

od 800 cm <sup>3</sup> do 1250 cm <sup>3</sup>	1 800 Kč
od 1250 cm <sup>3</sup> do 1500 cm <sup>3</sup>	2 400 Kč
od 1500 cm <sup>3</sup> do 2000 cm <sup>3</sup>	3 000 Kč
od 2000cm <sup>3</sup> do 3000cm <sup>3</sup>	3 600 Kč
od 3000 cm <sup>3</sup>	4 200 Kč

Roční sazba daně se zjistí pro každé jednotlivé vozidlo podle údajů z technického dokladu vozidla.

Sazba daně se u vozidel snižuje o 48% po dobu následujících 36 měsíců od data první registrace vozidla a o 40% po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců a o 25% po dobu následujících dalších kalendářních měsíců. Nárok na uplatnění slevy začíná prvním kalendářním měsícem a je možné slevu v uvedených výších uplatňovat po dobu 108 kalendářních měsíců. [6]

### 3.2.3 Daň z převodu

Daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti jsou jednorázové majetkové daně. Pro účely zdanění se poplatníci u daně dědické a darovací rozdělují do skupin.

Tabulka 7: Skupiny poplatníků daně dědické a darovací [4]

Skupina	Poplatníci
I.	příbuzní v řadě přímé a manželé
II.	příbuzní v řadě pobočné (tedy sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety) a manželé dětí (zeťové a snachy), děti manžela (nevlastní děti), rodiče manžela (tchán, tchýně), manželé rodičů (nevlastní rodiče) a osoby, které s nabyvatelem, dárce nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem nebo smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na nabyvatele, dárce nebo zůstavitele
III.	ostatní fyzické a právnické osoby

- a) Daň dědická – dani podléhá bezúplatné nabytí majetku na základě dědictví ze závěti nebo dědictví ze zákona. Poplatníkem je každý jednotlivý dědic, který nabyl majetek. Za den nabytí dědictví se zpětně považuje den úmrtí zůstavitele. Předmětem daně je nemovitý i movitý majetek. I. a II. skupina je od daně dědické osvobozena.

Tabulka 8: Sazby daně dědické III. skupina [4]

Přes Kč	Do Kč	III.skupina	Ze základu přes
-	1 000 000	3,5%	
1 000 000	2 000 000	35 000 a 4,5%	1 000 000
2 000 000	5 000 000	80 000 a 6%	2 000 000
5 000 000	7 000 000	260 000 a 7,5%	5 000 000
7 000 000	10 000 000	410 000 a 9%	7 000 000
10 000 000	20 000 000	680 000 a 11,5%	10 000 000
20 000 000	30 000 000	1 730 000 a 12,5%	20 000 000
30 000 000	40 000 000	2 980 000 a 15%	30 000 000
40 000 000	50 000 000	4 480 000 a 17,5%	40 000 000
50 000 000	a více	6 230 000 a 20%	50 000 000

- b) Daň darovací – podléhá jí bezúplatný převod vlastnictví majetku na základě právního úkonu. I. a II. skupina je od daně osvobozena.

Tabulka 9: Sazby daně darovací III. skupina[4]

Přes Kč	Do Kč	III.skupina	Ze základu přes
-	1 000 000	7%	
1 000 000	2 000 000	70 000 a 9%	1 000 000
2 000 000	5 000 000	160 000 a 12%	2 000 000
5 000 000	7 000 000	520 000 a 15%	5 000 000
7 000 000	10 000 000	810 000 a 18%	7 000 000
10 000 000	20 000 000	1 360 000 a 21%	10 000 000
20 000 000	30 000 000	3 460 000 a 25%	20 000 000
30 000 000	40 000 000	5 960 000 a 30%	30 000 000
40 000 000	50 000 000	8 960 000 a 35%	40 000 000
50 000 000	a více	12 460 000 a 40%	50 000 000

- c) Daň z převodu nemovitostí – poplatníkem daně je převodce (prodávající). Sazba daně jsou 3% ze základu daně, kterým je vyšší cena z ceny zjištěné a z ceny sjednané. [4],[6]

### 3.3 Všeobecné nepřímé daně

#### 3.3.1 Daň z přidané hodnoty

Většina současných daňových systémů se neobejde bez všeobecné daně ze spotřeby. Je to daň, jejímž předmětem je jsou veškeré vytvořené statky, nebo alespoň vyrobené a realizované zboží. V současných daňových systémech v Evropě se nejčastěji používá daň z přidané hodnoty, která je nejen povinnou, ale také, jak z hlediska předmětu, tak i sazeb, harmonizovanou daní v Evropské unii.

#### *Osoby povinné k dani*

Osoba povinná k dani je fyzická i právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost. Osoba, jejichž obrat za nejvýše 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců nepřesáhne 1 000 000 Kč, je od této daně osvobozena. Zákon ale umožňuje stát se dobrovolným plátcem daně.

#### *Plátcí*

Osoba povinná k dani, která má sídlo nebo místo k podnikání v tuzemsku, jejichž obrat za nejvýše 12 kalendářních měsíců přesáhne částku 1 000 000 Kč, se stává plátcem daně.

#### *Předmět daně*

Předmětem daně z přidané hodnoty se dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty rozumí:

- Dodání zboží, služeb anebo přechod nemovitosti za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku
- Pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie za úplatu
- Dodání zboží s místem plnění v tuzemsku

Daňová povinnost jako rozdíl mezi sumou daně na výstupu a odpočtem daně může být číslo kladné i záporné. Je-li daň na výstupu vyšší než na vstupu jedná se o vlastní daňovou povinnost, tj. odvod rozdílu státu. V opačném případě se jedná o nadměrný odpočet, tj. vrácení přeplatku plátcem daně.

### ***Zdaňovací období***

Čtvrtletním plátcem daně z přidané hodnoty se stává osoba povinná k dani, jejichž obrat v předchozím kalendářním roce nepřesáhl hodnotu 10 mil. Kč. V případě, že obrat byl větší, stává se plátcem měsíčním.

### ***Sazby daně***

V ČR se v roce 2012 uplatňují 2 sazby daně:

- Základní sazba 20%
- Snížená sazba 10%

Do snížené sazby daně řadíme především potraviny včetně nápojů, krmiva pro zvířata, rostliny, farmaceutické výrobky, dětské pleny, knihy, noviny, časopisy, zdravotnické potřeby, palivové dřevo, ubytovací služby, letenky, sběr komunálního odpadu, služby v pohřebnictví, vstupné na kulturní akce, domácí péče aj.

Zejména zákon o DPH je v posledních letech zákon, který prochází častou novelizací. Od roku 2004 kdy nabyl účinnost zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, byl tento zákon již 22 krát novelizován.[6]

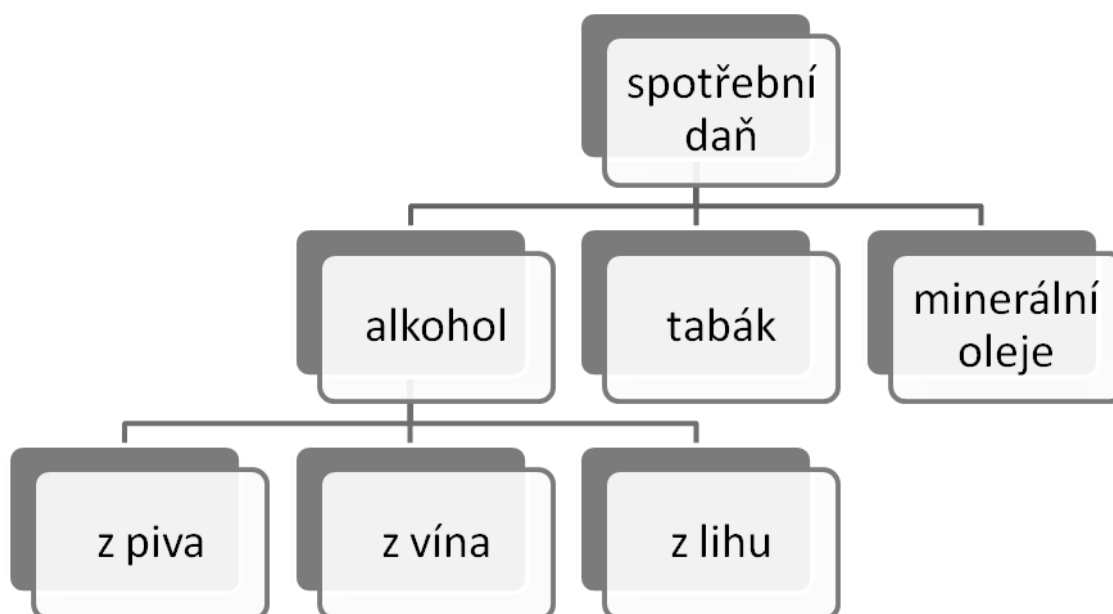
## **3.4 Selektivní nepřímé daně**

Selektivní daně nejsou ukládány plošně, ale na předmět daně je omezen jen na vybrané komodity. Tyto daně jsou vybírány buď ve formě cla (při dovozu zboží) nebo je zdaněná spotřeba výrobků. Od roku 2008 byly zavedeny též tzv. ekologické daně.

### **3.4.1 Spotřební daně**

Spotřební daně patří historicky mezi nejstarší a od doby vzniku představovaly významný zdroj příjmů pro státní pokladnu. Stát jimi cíleně zatěžuje prodej nebo spotřebu úzké skupiny výrobků. V rámci EU jsou selektivní daně ze spotřeby harmonizovány podobně jako DPH. Směrnicemi EU je pevně stanoveno, co povinně musí být předmětem spotřebních daní, a co spotřebním daním podléhat nemůže. Pro jednotlivé skupiny zboží jsou stanoveny minimální sazby daně.

Spotřební daně se řídí zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.



Obrázek 9: Spotřební daně [6]

### ***Plátce daně***

Plátce daně je právnická nebo fyzická osoba, která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem nebo výrobcem.

### ***Zdaňovací období***

Zdaňovacím obdobím pro vybrané výrobky s výjimkou dovážených vybraných výrobků je kalendářní měsíc. [6]

### ***Sazby daní***

Tabulka 10: Sazby spotřebních daní [4]

Předmět daně	Sazba
motorové benzíny nízkoolovnaté	12 840 Kč/1 000 l
motorové benzíny	13 170 Kč/1 000 l
lív, lihoviny, destiláty	28 500 Kč/hl etanolu
destiláty z pěstitelských pálenic	14 300 Kč/hl etanolu
pivovary (produkce nad 200 tis. hl)	32 Kč/hl
malé pivovary (podle množství produkce)	od 16 do 28,8 Kč/hl
šumivá vína	2 340 Kč/hl

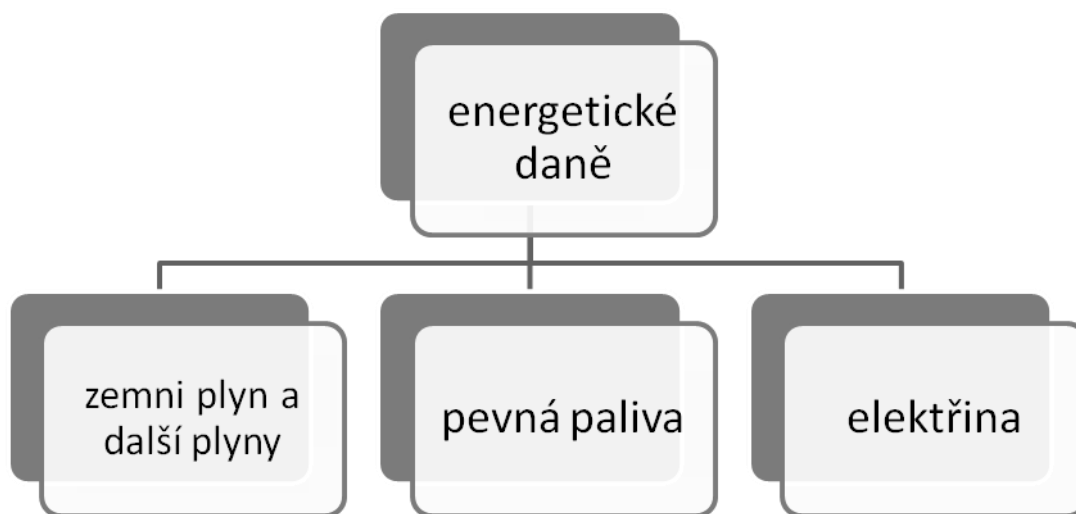
tichá vína	0 Kč/hl
cigarety	1,07 Kč/kus + 28% celkem nejméně 2,01 Kč/kus
doutníky	1,15 Kč/kus
tabák	1 340 Kč/kg

### 3.4.2 Energetické daně

Jedná se i daně zatěžující spotřebu energie, jejichž smyslem je snížení spotřeby energie a tím i emisí CO<sub>2</sub> v souladu s Kyotským protokolem. Stejně jakou ostatních selektivních daní ze spotřeby správu těchto daní vykonávají celní orgány.

Základem všech tří energetických daní je množství daného média vyjádřené ve fyzikálních jednotkách.

Energetické daně se řídí zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.[6]



Obrázek 10: Dělení energetických daní [4]

#### ***Daň ze zemního plynu a dalších plynů***

Předmětem daně jsou plyny určené pro:

- pohon motorů
- výrobu tepla
- pro stroje na stavbách aj.

Plátcem daně je osoba dodávající na území ČR plyn konečnému spotřebiteli. Základem daně je množství plynu v MWh spáleného tepla. Sazby daně jsou pevné na jednotku množství a diferencované podle účelu použití.

Tabulka 11: Spotřební sazby u plynů [4]

Účel použití plynu	Sazba (Kč/MWh)
zemní plyn pro pohon motorů	0
výroba tepla	30,60
ostatní plyny pro pohon motorů	264,8

### ***Daně z pevných paliv***

Předmětem daně jsou následující pevná paliva:

- Černé uhlí, brikety, bulety a podobná pevná paliva vyrobená z černého uhlí
- Hnědé uhlí, hnědouhelné brikety
- Koks a polokoks z černého uhlí, hnědé uhlí a rašeliny
- Ostatní uhlovodíky

Tato pevná paliva podléhají dani, pokud jsou určena nebo nabízena k prodeji nebo využitá pro výrobu tepla.

Základem daně je množství paliva v GJ spáleného tepla v původním vzorku a sazba daně je stanovena na 8,50 Kč/GJ spáleného tepla v původním vzorku.

### ***Daně z elektřiny***

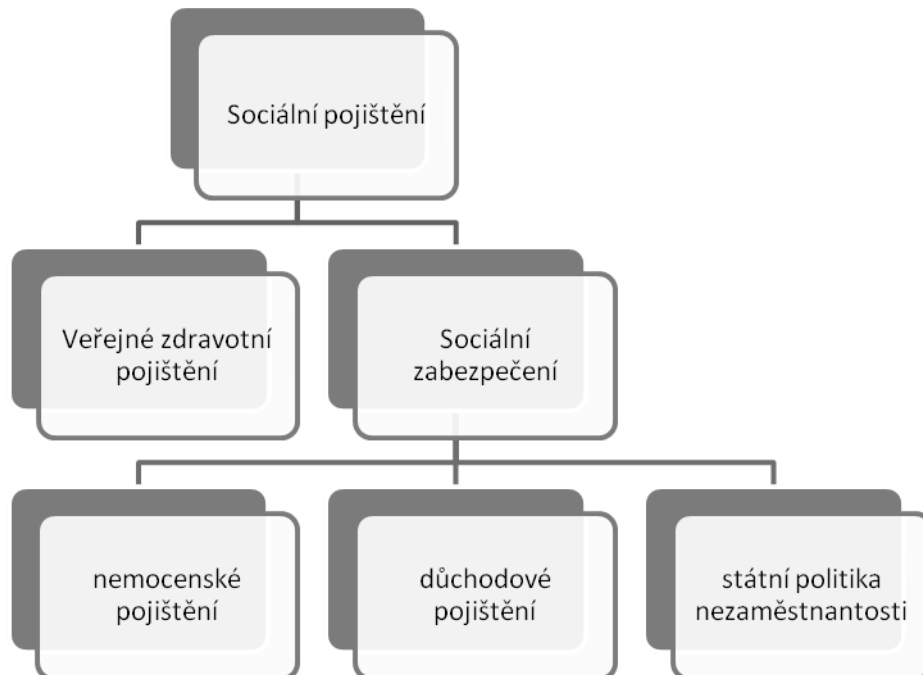
Předmětem daně je elektrická energie. Plátcem daně je dodavatel, který na daňovém území dodal elektřinu konečnému spotřebiteli, provozovatel distribuční soustavy a provozovatel přenosové soustavy.

Základem daně je množství elektřiny v MWh, sazba daně je 28,30 Kč/MWh. [6],[4]

## **3.5 Sociální pojistné**

Pojistné sociálního pojištění je největším veřejným příjmem. Sociální pojištění se v ČR skládá z několika subsystémů.





Obrázek 11: Schéma sociálního pojištění [6]

### 3.5.1 Veřejné zdravotní pojištění

Veřejné zdravotní pojištění slouží ke krytí výdajů spojených s financováním nutné zdravotní péče v rozsahu daném zákonnými pravidly. Základním kritériem účasti na subsystému veřejného zdravotního pojištění je trvalý pobyt v ČR. Okruh osob, pojištěnců, je významně širší než těch, které jsou povinny platit pojištění. Je tomu tak proto, že stát respektuje postavení některých skupin obyvatelstva a přebírá za ně povinnost platit pojistné. Mezi osoby povinné platit pojistné patří:

- zaměstnanci
- osoby samostatně výdělečně činné
- osoby bez zdanitelných příjmů
- státní pojištěnci (pojistné platí stát)

U veřejného zdravotního pojištění je zaměstnancem téměř každý, kdo má příjmy ze závislé činnosti nebo funkční požitky. Plátcí pojistného na veřejné zdravotní pojištění jsou také zaměstnavatelé za své zaměstnance.

Tabulka 12: Sazby zdravotního pojištění [6]

Sazba/osoba	zaměstnanec	zaměstnavatel	OSVČ	Osoba bez zdan.příjmů	Státní pojištěnec
Veřejné zdr.pojištění	4,5%	9%	13,5%	13,5%	13,5%

### 3.5.2 Sociální zabezpečení

Účast osob na jednotlivých subsystémech sociálního pojištění se řídí rozdílnými pravidly podle různých kritérií (trvalý pobyt na území ČR, zaměstnanecký poměr, OSVČ atd.). U OSVČ byl v některých letech stanoven jak maximální, tak i minimální vyměřovací základ pro příspěvky na sociální zabezpečení. Od roku 2008 se zavádí stropy pro odvod pojistného. Pojistné na sociální zabezpečení se vypočítává stanoveným procentem z vyměřovacího

základu za rozhodné období. Tím je u zaměstnanců kalendářní měsíc, za který pojistné platí. U OSVČ se jedná o kalendářní rok a vyměřovacím základem pro pojistné je částka, kterou si určí, ne však méně než 50 % daňového základu. [5],[2]

Tabulka 13: Sazby sociálního pojištění [6]

Sazba/osoba	zaměstnanec	zaměstnavatel	OSVČ
sociální pojištění	6,5%	25%	31,5%

## 4 DAŇOVÝ SYSTÉM ŠVÝCARSKA

Švýcarská konfederace je jednou z nejvyspělejších zemí světa, je známá svou politickou stabilitou, neutralitou a vysokou životní úrovní. Tvoří ji 26 kantonů zahrnující 2 740 obcí. Švýcarsko je díky své strategické poloze, politické stabilitě, tradiční důvěryhodnosti a bezpečnosti světovým finančním střediskem. Patří mezi země s vyspělým bankovním systémem, ve švýcarských bankách je uložena přibližně jedna třetina z celkového objemu vkladů uloženého v bankách na celém světě. Švýcarsko odmítlo vstoupit do Evropské unie, je však členem Evropské zóny volného obchodu-EFTA-společně s Norskem, Lichtenštejnskem a Islandem. Podmínky pro zahraniční investory jsou velmi liberálně nastaveny, omezení existují pouze pro oblast nemovitostí. Švýcarsko je zemí často využívanou v rámci mezinárodního daňového plánování. Je také pokládáno za zemi s velmi vstřícným přístupem k daňovým poplatníkům.

Důležitým rysem švýcarského daňového systému je teritoriální přístup ke zdanění, v jehož důsledku příjmy fyzických a právnických osob plynoucí ze zdrojů v zahraničí nejsou zdaněny. [3]

V prostředí výrazné daňové autonomie švýcarských kantonů existují významné rozdíly.

Daňový systém Švýcarska odráží politickou strukturu švýcarského státu, daně se vybírají na třech úrovních:

- federální
- kantonální
- municipální

### *Federální daně*

Daně z příjmu a jiné přímé daně:

- Příjmy fyzických osob a právnických osob
- Federální srážková daň
- Federální daň z hazardu
- Daň z nesplnění vojenské služby

Spotřební daně a jiné nepřímé daně:

- DPH
- Federální kolkovné

- Daň z tabáku
- Daň z piva
- Daň z minerálních olejů
- Daň z auta
- Daň z lihu
- Cla
- Dopravní poplatky

### ***Kantonální a municipální daně***

Kantony mají v oblasti daní velkou suverenitu, mohou je stanovit v jakékoliv výši, pokud nejsou v rozporu se spolkovou ústavou. Harmonizaci kantonálního a municipálního zdanění příjmů zajišťuje nařízení Federálního parlamentu ze 14.12.1990 o daňové harmonizaci. Toto nařízení vstoupilo v platnost od 1.1.1993 a jednotlivé kantony a municipality měly uvést své právo do souladu s federálním daňovým harmonizačním právem v oblasti přímého zdanění do termínu 1.1.2001. Stanovuje pravidla pro vymezení předmětu daně, standardizuje odpočty a slevy. Nezasahuje však do suverenity kantonů ve stanovení kantonálních sazeb daní. Přes tato opatření existuje řada výrazných rozdílů, např. v kantonu Schwyz nejsou uvalovány daň dědická a darovací, používané ostatními kantony. Míra suverenity obcí v otázkách daní se v jednotlivých kantonech liší. V některých kantonech obce mají vlastní daňovou legislativu, v jiných kantonech pravomoc obcí ukládat daně vychází z kantonálních zákonů. Municipální daně z příjmu a majetku mají většinou podobu stanovení procenta nebo násobku kantonální daňové sazby. Velká část obecních daní se shoduje s kantonálními daněmi. [8]

- Daň z hlavy nebo domácnosti (Kopf-, Personal- oder Haushaltsteuer) není ve všech, ale ve většině kantonů. Jde o přírážku k dani z příjmu.
- Daň ze zisku a z kapitálu (Gewinn- und Kapitalsteuer) právnických osob. Liší kanton od kantonu. Platí se daň ze zisku i základního kapitálu a rezerv. U daně z kapitálu jde o sazby v promile.
- Daň dědická a darovací je typickou daní, která se vybírá jen na úrovni kantonu. Tyto daně jsou v převážné části kantonů.
- Daň z kapitálového zisku ( Kapitalgewinnsteuer) se platí ve většině kantonů při prodeji pozemků.

- Daň z výher pokrývá nejen výhry v loterii, ale například i koňské dostihy. V některých kantonech je daň vyměřována z výše výhry, jinde jde o paušál, který se vybírá formou poplatku za povolení podnik uspořádat.
- Domovní daň (Liegenschaftsteuer) je z principu daní, která by měla patřit obci. V řadě kantonů se však výnos daně dělí mezi kanton a obec.
- Daň z převodu pozemků (Handänderungsteuer) se platí při každém převodu pozemků. V některých kantonech není daň, ale poplatek. Daň většinou platí nabyvatel pozemku. V řadě kantonů se výnos dělí mezi kanton a obec. Sazba je mezi 1–3 % z kupní ceny.
- Živnostenská daň se vybírá od fyzických a právnických osob, které podnikají. Vyňaty jsou zemědělské podniky. Základy pro výpočet daně je počet zaměstnanců, obrat, nájemné. V každém kantonu tomu je jinak.
- Církevní daň [9]

## 4.1 Přímé federální daně

Přímá federální daň je omezen na osoby a příjmy korporací na zisku. Posouzení a výběr federálních daní provádějí kantony konfederace pod svým dohledem. Od 1. ledna 2008 federální vláda poskytuje kantonální úrovni 83% z částky daně, které byly vybrány. Státní podíl je tedy 17%.

### 4.1.1 Daň z příjmu fyzických osob (Die Einkommenssteuer natürlichen Personen)

Stejně jako v daňovém systému ČR i švýcarský daňový systém rozděluje poplatníky daně na rezidenty a nerezidenty.

#### *Poplatníci*

- Daňový rezident – osoba, které má ve Švýcarsku trvalý nebo dočasný pobyt. Za dočasný pobyt je považována situace, kdy poplatník zůstane ve Švýcarsku alespoň 30 dnů za účelem uskutečnění ekonomické činnosti, nebo ve Švýcarsku pobývá alespoň 90 dnů. Rezident daní celý příjem.
- Daňový nerezident – omezená daňová povinnost se vztahuje na osoby, které mají specifické nebydlící hospodářské vztahy se Švýcarskem, v těchto případech daň není vybírána na základě celosvětového příjmu, ale pouze na konkrétní položky příjmů, které mají svůj zdroj ve Švýcarsku.

Daň z příjmu je založena na principu rodinného zdanění. Rodina je považována za základ společenství, a proto je daň odváděna za jednu hospodářskou jednotku. To znamená, že příjmy obou manželů se sečtou. Manželé jsou společně povinni k dani, a tudíž vykonávají procesní práva a povinnosti společně.

Ve snaze ulehčit manželům daňovou zátěž, všechny švýcarské daňové zákony obsahují specializované úlevy prostřednictvím osobních odpočtů, nebo zvláštních tarifů, který jsou levnější, pro manželské páry, než pro jednotlivce tzv. "dvojitý míru" nebo "štípání" (prolomení progresivity daňových sazeb). Tato daňová úleva pro manželské páry se vztahuje i na neúplné rodiny (jednotlivé rodiče v domácnosti).

### ***Zdaňovací období***

Zdaňovací období, a lhůta pro posouzení obecně odpovídá kalendářnímu roku.

### ***Předmět daně***

Příjem není dle zákona pevně definován, ale druhy příjmů jsou uvedeny v daňových zákonech. Federální soudu definuje příjmy jako "součet ekonomických statků, které plynou na osobu během určitého časového období a mohou se používat bez snížení jejich aktiv na jejich údržbu nebo pro jiné účely."

Celkové příjmy daně lze rozdělit do následujících zdrojů:

- *Příjmy z výdělečné činnosti a samostatné výdělečné činnosti* - veškeré příjmy ze samostatně výdělečné činnosti nebo mzdové oblasti zaměstnanosti, včetně všech příjmů jako jsou zejména provize, bonusy, plateb v naturáliích a služby ocenění.
- *Kompenzační příjmy* - dávky v nezaměstnanosti, denní peněžité dávky z nemocenského a úrazového pojištění, důchody, kapitálové dávky v případě pracovního důchodu, různé příspěvky apod.
- *Příjmy z movitého a nemovitého majetku* - zejména úrokové sazby zůstatků (bankovní a poštovní účty, spořicí účty, dluhopisy atd.), dividendy z investic a další pravidelné výplaty podílu na zisku, jakož i příjmy z pronájmu, nebo užívacího práva, z podílů v investičních fondech z nehmotných aktiv, atd.
- *Ostatní příjmy* – např. ceny v loteriích.

Předmětem daně na federální úrovni nejsou kapitálové zisky, včetně zisků získaných z nemovitostí, pokud nebyly získány v souvislosti s podnikáním. Naopak dani podléhá

vlastní bydlení poplatníka, způsob jeho ocenění pro daňové účely je stanoven příslušným kantonálním finančním úřadem.

### ***Sazby daně***

Daňové sazby na federální přímé daně z příjmu fyzických osob jsou progresivní. Díky progresivní sazbě daně může dojít ke zvýšení daňové zátěže. Existuje však několik opatření na zmírnění tohoto účinku zdanění. Podle švýcarské ústavy je na federální úrovni omezeno celkové daňové zatížení na 11,5% ze základu daně.

### ***Odpočty***

Švýcarské daňové zákony umožňují různé odpočty, které se dělí na nákladové, obecné a sociální srážky. Odečtením nákladového a obecného odpočtu od hrubého příjmu dostaneme čistý příjem. Od tohoto čistého příjmu se odečtou zaplacené příspěvky sociálního zabezpečení. Výsledkem je pak zdanitelný příjem.

- *Nákladové odpočty* - vztahují se na náklady, které přímo souvisejí s dosažením příjmů. Jsou různé typy, podle toho, zda je poplatník samostatně výdělečně činná osoba nebo je zaměstnanec. Ve druhém případě je často poskytován standardní odpočet. Také lze odečíst pořizovací náklady, které jsou spojeny s druhým zaměstnáním. Tyto náklady lze odečíst jak na federální tak i kantonální úrovni pomocí odpočtu alespoň do určité částky
- *Obecné odpočty* - jejich tvorba je žádoucí ze sociálních důvodů. V daňových zákonech je absolutní výčet možných odpočtů, dle jednotlivých kantonů se mění jen výše a podmínky odpočtu.
- *Sociální srážky* – při placení příspěvků sociálního zabezpečení je nutné vzít v úvahu osobní a finanční situaci daňového poplatníka v horizontu (rodinný stav, počet dětí, věk, atd.), a tudíž se nevztahuje na určité výdaje. Jejich výška se uděluje na federální a kantonální velmi odlišně. [3], [8]

#### **4.1.2 Daň z příjmu právnických osob (Die Gewinnsteuer juristischer Personen)**

Daňoví poplatníci jsou obecně právnické osoby, které mají sídlo nebo skutečné řízení podniku ve Švýcarsku.

Existují dvě skupiny subjektů:

- podniky (podniky, komanditní společnosti a společnosti s ručením omezeným) a družstva

- sdružení, nadace a jiné právnické osoby (veřejné a církevní orgány, institucí kolektivního investování s přímým majetkem).

Daň ze zisku korporací je průměrně 8,5%. Výše sazby daně určuje každý jednotlivý kanton.

Sdružení, nadace, veřejný sektor a náboženské orgány a instituce věnující se činnosti na federální úrovni odvádí obvykle daň z příjmů v průměrné sazbě daně ve výši 4,25%, pokud nejsou osvobozeni, protože jejich charitativní, sociální nebo podobné účely nepodléhají daňové povinnosti. Totéž platí pro kolektivní investování s přímým vlastnictvím. Pokud příjem nedosahuje 5000 franků, jsou od placení daně osvobozeni.

Od celkové výše příjmů lze odečíst všechny výdaje nutné, např. výdaje na údržbu strojního zařízení, nábytku nebo movitého majetku, výdaje na administrativu, ceny surovin, odpisy. Používá se zrychlené i rovnoměrné odpisování. Jsou vydávány oficiální směrnice pro odpisové sazby, nejsou však závazné. U vybraných typů strojních zařízení pro ochranu životního prostředí lze v prvním roce používání odepsat 50% hodnoty. Všechny přímé daně placené federaci, kantonům a obcím z příjmu a čistého kapitálu jsou uznány jako daňový náklad v roce, ve kterém jsou zaplacené.

Daňově účinné rezervy se mohou vytvářet pro:

- Existující závazek, jehož velikost je na konci účetního období nejasná
- Budoucí projekty na výzkum a vývoj prováděný třetími osobami: do výše 10% zdanitelného zisku, maximálně do výše 1 milion CHF

Ztrátu lze uplatňovat sedm následujících let, přenášet ztrát zpět do uplynulého období není povoleno. Švýcarská společnost může převzít ztráty své stálé provozovny umístěné v zahraničí proti zisku realizovanému ve Švýcarsku, a to v té výši, která nebyla uznána v místě provozovny, avšak pokud stálá provozovna dosáhne v následujících sedmi letech zisku, ztráty, které byly do Švýcarska převedeny, podlehnou korporátní dani z příjmů v roce, kdy byl zisk realizován. [3], [10]



### 4.1.3 Srážková daň (Die Verrechnungssteuer)

Srážková daň je federální daň vybíraná u zdroje z příjmů z movitého investičního majetku (zejména z úroků a dividend), na švýcarských loterijních výhrách a na některém pojištění.

Federální srážková daň ze mezd a platů je uvalena na příjmy, které plynou zahraničním zaměstnancům ve Švýcarsku, zpravidla jde o finální podobu daňové povinnosti. Daň je vyměřena sazbou, která se používá pro zdanění příjmů jednotlivců, ke které se připočte příslušná kantonální srážková daň.

*Sazba daně*

- 35% mobilních kapitálových příjmů a loterijní výhry
- 15% dávky a důchody a
- 8% na další pojištění. [3]

### 4.1.4 Federální daň z hazardu (Die eidgenössischen Spielbankenabgabe)

Po referendu v březnu 1993, byl zrušen zákaz hazardních her ve spolkové ústavě, federální vláda má pravomoc vybírat zvláštní daň z příjmu kasin. Daň z kasin je vybírána od dubna 2000. Hrubé příjmy z herního průmyslu jsou rozdíly mezi všemi sázkami a všemi vyplacenými výhrami. Daňový příjem z daně z hazardních her v roce 2011 bylo asi 415.000.000 franků ve prospěch fondu Oasi.

*Sazby*

- Velké kasino (vlastní koncesi A: neomezené množství stolních her a výherních automatů): Sazba daně je 40% až ze 10 milionů CHF hrubého herního příjmů. Za každý další milion příjmu zvýšení sazeb o 0,5% až do maximální výši 80%.
- Malé kasino (vlastní koncesi B: omezené použití, omezený počet hracích automatů): Základní sazba daně je 40% za 10 milionů CHF hrubého herního příjmů. Za každý další milion zvýšení sazeb o 0,5% až do maximální výši 80%. Spolková rada může snížit daňové sazby v průběhu prvních čtyř let provozu kasina až o 20%. [11]

### 4.1.5 Daň za nesplnění vojenské služby (Die Wehrpflichtersatzabgabe)

Každý švýcarský muž má povinnost k vojenské službě (§ 59 odst. 1 Ústavy). Daň za nesplnění vojenské nebo civilní služby není daň ve smyslu všeobecné daně, ale odškodnění, které švýcarští mužští občané musí platit, pokud nevykonají svou vojenskou povin-

nost, nebo civilní službu. Tato náhrada nemá fiskální význam, ale jde o politický účel, k výkonu ústavního principu, konkrétně povinné vojenské služby.

Výběrem daně jsou pověřeny kantony, které obdrží provizi z výběru ve výši 20%. Pokud zcela nebo z části nedostojí branné povinnosti, musí každoročně platit. Sazba činí 3% ze zdanitelného příjmu a platí se do 30. roku věku.[12]

## 4.2 Nepřímé federální daně

### 4.2.1 Daň z přidané hodnoty (Die Mehrwertsteuer)

Tato daň byla ve Švýcarsku zavedena od 1. ledna 1995. Změny systému od daně z obratu k DPH má zásadní význam pro stanovení daně z prodeje ve všech členských státech EU.

#### *Plátce*

Plátci DPH jsou fyzické i právnické osoby, jejichž zdanitelný obrat přesáhne 250 000 CHF za rok. Osoby uskutečňující podnikatelskou nebo odbornou činnost, kdy výše zdanitelného obratu dosáhne částku 75 000 CHF ročně. Osobou povinnou k dani je i příjemce zahraničních služeb, pokud jejich celková cena přesáhne 10.000 CHF za rok.

#### *Sazby*

Standardní sazba je 8,0%

Zvláštní sazba existuje pro ubytovací služby (lůžko a snídaně) v hotelích a ubytovacích zařízeních je ve výši 3,8%

Snížená sazba na určité kategorie zboží a služeb výši 2,5%, zejména pro:

- potravinářské přídatné látky v potravinách
- hospodářská zvířata, drůbež, ryby
- Semena, živé rostliny, řezané květiny
- obilí
- krmiva a hnojiva
- léky
- denní tisk, časopisy, knihy a další tiskoviny bez reklamního charakteru druhů, které
- rozhlasové a televizní služby [13],[3]

#### 4.2.2 Federální kolkovné (Die eidgenössischen Stempelabgaben)

Kolkovné jsou daně uložené federální vládou u některých právních úkonů, zejména emise a obchodování s cennými papíry, a tím získávání kapitálu a pohybu kapitálu a plateb pojistného.

Federální vláda shromažďuje tři druhy známek cla: kolkovné, kolků, cel a daní z pojistného.

##### *Kolkovné z emise*

Zatíženo vydávání akcií tuzemských akciových společností nebo družstev, emise dluhopisů a CP peněžního trhu. Sazba daně je 1 % ze splacené částky u akcií, nejméně však 1 % ze jmenovité hodnoty vydaných akcií, 1,2 ‰ za každý rok doby splatnosti u dluhopisů, 0,6 ‰ u pokladničních poukázek a u tuzemských CP peněžního trhu.

##### *Kolkovné při prodeji CP*

Daň je vybírána na nákup a prodej domácích a mezinárodních obchodů s cennými papíry tuzemských obchodníků s cennými papíry.

Sazba je:

- 1,5 ‰ pro domácí cenné papíry
- 3,0 ‰ pro zahraniční cenné papíry

Aby švýcarské finanční centrum přes internacionalizaci obchodování s cennými papíry a rostoucí konkurence ze strany zahraničních burz zůstalo atraktivní, kolkovné bylo předmětem několika revizí v posledních letech.

Hrubé výnosy z daně z prodeje v roce 2011 činil přibližně 1,312 miliardy franků.

##### *Kolkovné z pojistného*

Daň se vypočítá na základě vyplaceného pojistného plnění a je obvykle 5%. Výjimkou jsou plnění životního pojištění, za které je daňová sazba 2,5%. [3,][14]

#### 4.2.3 Tabáková daň (Tabaksteuer)

Předmětem daně je tabák vyrobený nebo dovezený do Švýcarska. Plátcem je výrobce tabákových výrobků u produktů vyrobených ve Švýcarsku, jinak celní deklarant.

- U cigaret se vypočítá daň jako sazba za kus a procentní podíl z maloobchodní ceny. Sazba činí 11.494 Rappen za kus a 25% z maloobchodní ceny, nejméně však 20.244 Rappen za kus. (Poslední aktualizace 24. září 2010).

- Doutníky, daň je 0,36 Rappen za jednotku a 1% z maloobchodní ceny (naposledy editována 14. října 2009).
- U jemně řezaného tabáku, daň je 30 franků za kilogram plus 25% z maloobchodní ceny, nejméně 50 franků za kg (naposledy editována 14. října 2009).
- Pro ostatní tabák ke kouření jako jemně řezaného tabáku, daň je 10% maloobchodní ceny (naposledy editována 14. října 2009).
- Pro žvýkáci a šňupací tabák, daň je 5% z prodejní ceny (naposledy editována 14. října 2009).[15]

#### 4.2.4 Daň z piva (Biersteuer)

Zdanění jsou domácí výrobci (pivovary) i dovozci piva. Daň z piva je počítána na hektolitr a na základě původní mladiny obsahu vyjádřená ve stupních Plato.

##### *Sazba daně*

- Světlé pivo (až 10 stupňů Plato) 16,88 CHF/hektolitr
- Standardní a speciální pivo (10,1 až 14,0 stupňů Plato) 25,32 CHF/hektolitr
- Silné pivo (více než 14,1 stupních Plato) 33,76 CHF/hektolitr

Pivo s obsahem alkoholu nižším než 0,5% (nealkoholické pivo) nepodléhá daní.

Sleva na sazbu daně u nezávislých výrobců piva s roční výrobou menší než 55 000 hektolitrů:

- až 90% při roční produkci 45.000 hektolitrů
- až 80% s roční výrobou 35.000 hektolitrů
- až 70% s roční výrobou 25.000 hektolitrů

až 60% s roční výrobou 15.000 hektolitrů méně. [8]

#### 4.2.5 Daň z minerálních olejů (Mineralölsteuer)

Daň z ropy, zemního plynu, ostatních minerálních olejů a pohonných hmot. Daň z pohonných hmot se liší v závislosti na produktu a jeho použití (pohonné hmoty, paliva a technické účely). Daňové zatížení, například za litr:

- benzín 73.12 Rappen (včetně přírážky daně z pohonných hmot o 30 Rappen na litr)
- motorová nafta 75.87 Rappen (včetně přírážky daně z pohonných hmot o 30 Rappen na litr)

- extra lehký topný olej 0,3 Rappen

Polovina výnosu daně z minerálních olejů jde na výdaje spojené se silniční dopravou (výstavbu a obnovu dálnic apod.). [15]

#### 4.2.6 Daň z automobilu (Automobilsteuer)

Z hodnoty automobilu dovážených i vyráběných v zemi se odvádí daň ve výši 4%. Osvození od daně se týká zejména elektromobilů. [15]

#### 4.2.7 Daň z lihovin (Besteuerung von Spirituosen)

Místní a dovážené lihoviny jsou rovnocenné a jednotné ve zdanění. Rovná daň ve výši 29 franků za litr čistého alkoholu. Daň se snižuje o 50%:

- vína vyrobené z ovoce, bobulí nebo jiných přírodních zdrojů, s obsahem alkoholu vyšším než 15%, ale ne více než 22% objemu, stejně jako pro přírodní vína z čerstvých hroznů, s obsahem alkoholu vyšším než 18% objemu, avšak nejvýše 22% objemu.
- speciální vína, dezertní vína a mistely, s obsahem alkoholu vyšším než 22% objem
- vermut a ostatní víno z čerstvých hroznů, připravené pomocí aromatických bylin nebo jiných aromatických látek, s obsahem alkoholu vyšším než 22% objemu.

Parlament schválil zvláštní daň na alkoholické nápoje v roce 2003. Tato daň na alkoholické nápoje, jako jsou alkolimonády, je čtyřnásobně vyšší než daně na alkoholické nápoje (nárůst o 300%). Proto daň z alkolimonád je vybírána od 116 franků za litr čistého alkoholu, což odpovídá výši 1,80 franků za láhev 2,75 dl s 5,6 procenta alkoholu. Zvláštní daň vstoupila v platnost 1. února 2004 v platnost. [15]

### 4.3 Cla (Zollabgaben)

Celní právo Švýcarska je velmi ovlivněno mezinárodními právními předpisy, neboť Švýcarsko je členem několika obchodní dohod týkajících se cla a obchodu. Švýcarsko má s různými zeměmi a skupinami států dohody o volném obchodu:

- dohody ESVO o volném obchodu mezi Švýcarskem a EU

- dohody s Tureckem, Izraelem a Palestinskou samosprávou, Faerské ostrovy, Mexiko, Maroko, Chorvatska, Jordánska, Makedonie, Singapuru, Chile, Tunisko, Korejská republika, Egypt, Libanon, SACU (Jižní Af-Rican celní unie: Botswana, Lesotho, Namibie, Jihoafrická republika a Svazijsko), Kanada, Japonsko, Srbsko, Albánie, Kolumbie a Peru. [15]

#### **4.4 Dopravní poplatky (Verkehrsabgaben)**

Poplatky jsou vybírány formou vinět. Od roku 1995 je roční výše viněty 40 franků. Federální vláda používá čistý výnos z národní silniční daně pro financování úkolů a nákladů v souvislosti se silniční dopravou, zejména pro výstavbu, údržbu a provoz národních hlavních silnic. [15]

#### **4.5 Kantonální a municipální daně (Die Steuern Der Kanktone und Gemeinden)**

V prostředí zesilujících projevů daňové konkurence v mezinárodním měřítku narůstá také konkurence mezi jednotlivými kantony. V posledních době je výrazná zejména kvůli malým kantonům v centrálním Švýcarsku a také s ohledem na úpravu mezikantonálních fiskálních transferů a výměny finančních informací v roce 2004. V současné době sílí požadavek na přijetí pravidel proti nezdravé daňové konkurenci mezi kantony. Potřeba těchto pravidel vzrostla poté, co kanton Oswalden, v blízkosti kantonu Curych, přijal od roku 2006 nový degresivní systém daně z příjmu, s úmyslem přilákat blahé cizince a velké společnosti jako rezidenty. Redukce sazby zvýhodňuje především poplatníky s příjmy nad CHF 300 000 za rok. Sazba korporální daně byla stanovena na 6,6%. Majetková daň byla snížena o 30%. Tento systém byl však zakázán jako protiústavní. Předmětem diskuze jsou také různé tradiční formy daňového zvýhodnění nabízené zhruba polovinou švýcarských kantonů. Uvádí se, že více než 3 000 bohatých cizinců využívá statut rezidentury ve Švýcarsku spojený se speciálními výhodami. Kritici argumentují negativním vlivem těchto výhod na daňovou morálku běžných poplatníků a na jejich hodnocení spravedlivosti daňového systému. [3]

## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**

## 5 KOMPARACE DAŇOVÝCH SYSTÉMŮ A JEJICH ZHODNOCENÍ

Porovnávat daňové systémy České republiky a Švýcarska je velmi obtížné. Největším problémem komparace je především komplikovaný švýcarský systém, který v sobě odráží podstatu federativního uspořádání státu. Jelikož mají nejen kantony, ale i obce možnost přizpůsobit daňové sazby dle vlastních potřeb, je porovnání systémů v rámci celku v podstatě nemožné. Aby byla komparace v základních bodech daňového systému možná, je nutné zvolit kanton pro vzájemnou komparaci. V tomto případě byl zvolen kanton Curych.

### 5.1 Daňová kvóta

Porovnání systémů pomocí daňové kvóty je jednoduchý způsob, jak srovnat celkové daňové zatížení jednotlivých zemí.

Tabulka 14: Výše daňové kvóty v Evropě (v %) [16]

Stát	2003	2007	2010
Austria	43,5	41,8	42,0
Belgium	44,3	43,6	43,8
<b>Czech Republic</b>	<b>37,3</b>	<b>37,3</b>	<b>34,9</b>
Denmark	48,0	48,9	48,2
Estonia	30,8	31,4	34,0
Finland	44,1	43,0	42,1
France	43,3	43,7	42,9
Germany	35,8	36,0	36,3
Greece	32,0	31,8	30,9
Hungary	37,9	40,3	37,6
Ireland	28,3	31,0	28,0
Italy	41,7	43,4	43,0
Luxembourg	38,1	35,6	36,7
Netherlands	36,9	38,7	..
Norway	42,3	43,6	42,8
Poland	32,6	34,8	..
Portugal	31,6	32,5	31,3
Slovak Republic	33,1	29,4	28,4
Slovenia	38,0	37,7	37,7
Spain	34,2	37,2	31,7
Sweden	47,8	47,4	45,8
<b>Switzerland</b>	<b>29,2</b>	<b>28,9</b>	<b>29,8</b>
United Kingdom	34,3	36,0	35,0



OECD-Total	34,5	35,2	..
------------	------	------	----

V tabulce jsou uvedeny hodnoty daňové kvóty jednotlivých zemí v čase. Jak je možné vyčíst z tabulky Česká republika má klesající tendenci daňové kvóty. Od roku 2003 klesla daňová kvóta o 2,4% v porovnání s hodnotou roku 2010. Hodnota roku 2010 se blíží k průměru OECD. Naproti tomu daňová kvóta Švýcarska je v posledním desetiletí drží pod hodnotou 30%. Jedná se dlouhodobě o jednu z nejnižších hodnot v rámci OECD.

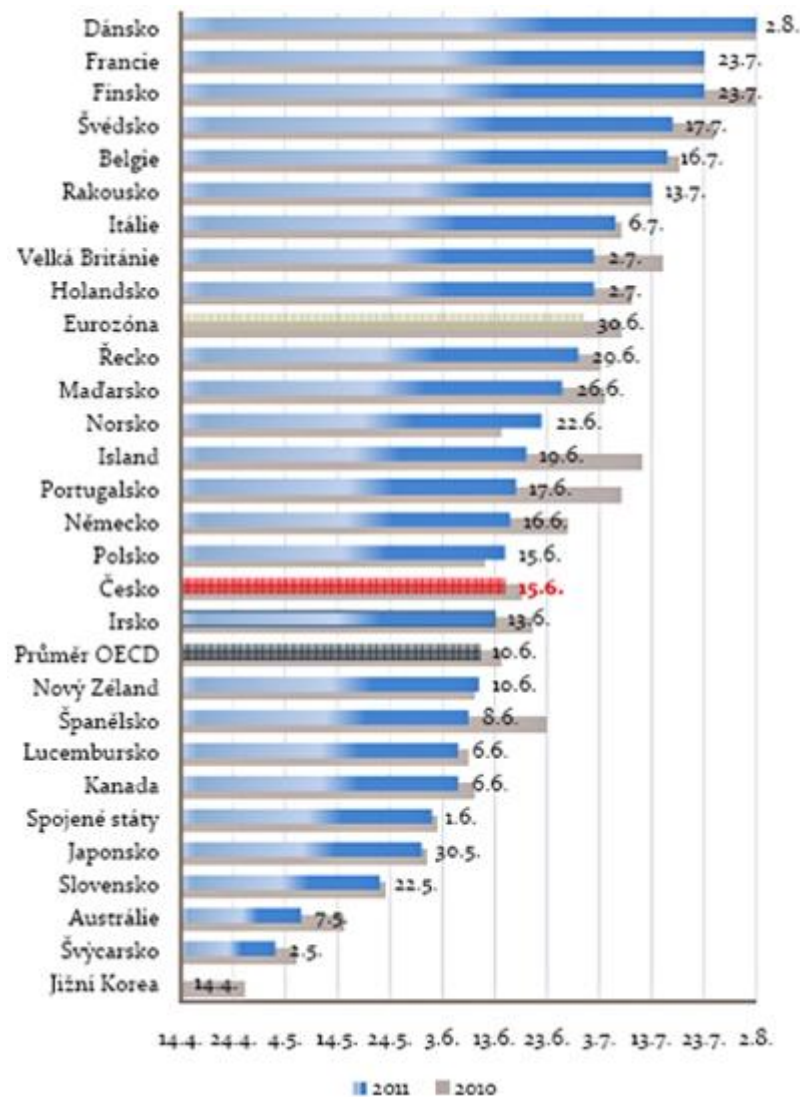
## 5.2 Den daňové svobody

Den daňové svobody je pomyslnou hranicí, která rozděluje rok do dvou období. V prvním vydělávají daňoví poplatníci na pokrytí výdajů vlády a ostatních institucí státu. Teprve až o penězích, které vydělají počínaje dnem daňové svobody (včetně), rozhodují svobodně sami.

Koncept dne daňové svobody vytvořil floridský podnikatel Dallas Hostetler již v roce 1948, neexistuje však jednotná metodika jeho výpočtu. Zatímco ve Spojených státech se den daňové svobody vypočítá jako podíl veškerých daní na celkových příjmech obyvatel, v Česku jej každoročně vypočítává Liberální institut jako podíl veřejných výdajů na hrubém domácím produktu.

V roce 2010 byl v Česku den daňové svobody 18. června, na pokrytí výdajů veřejných rozpočtů tak Češi museli pracovat 168 dní. Výpočet Liberálního institutu vychází z odhadů Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Tato metodika umožňuje srovnání Česka s ostatními zeměmi.

V roce 2012 byl v Česku den daňové svobody 9. června, náklady veřejných rozpočtů Češi uhradili během 160 dnů - dle výpočtů Liberálního institutu. Ve Švýcarsku byl dnem daňové svobody v roce 2012 6. květen. [17]



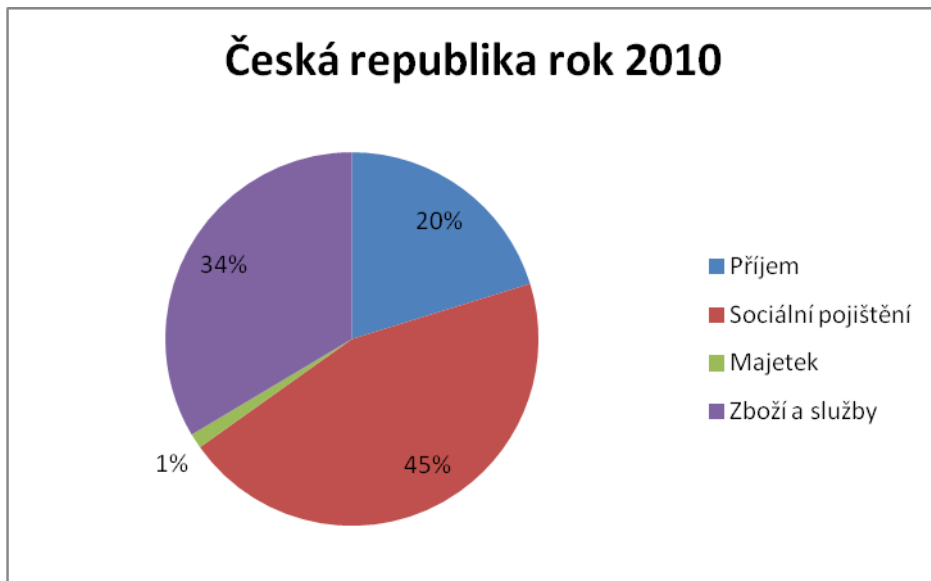
Obrázek 12: Den daňové svobody [18]

Z této tabulky je jasně patrné, že švýcarští daňoví poplatníci, jako jedni z prvních na světě, začínají na sebe vydělávat jako jedni z prvních. Den daňové svobody ve Švýcarsku se drží hluboko pod průměrem OECD. Rozdíl mezi Českou republikou a Švýcarskem činil v roce 2011 44 dnů. Česká republika se pohybuje mezi průměrem zemí OECD a průměrem eurozóny. V porovnání s rokem 2010 se doba, kdy lidé vydělávali na stát, zkrátila.

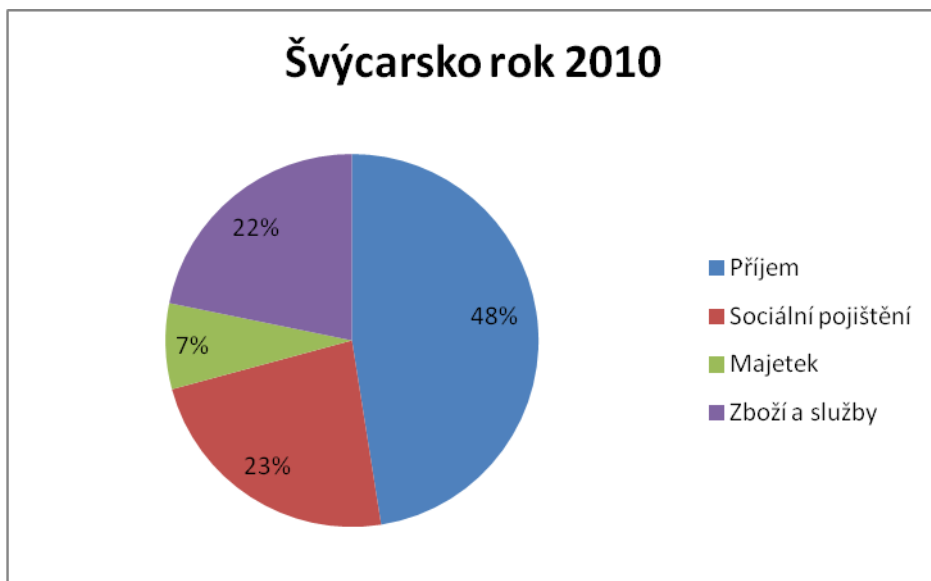
### 5.3 Struktura daňových výnosů

Tato část komparace má porovnat výši jednotlivých daňových výnosů.

Graf 2: Struktura daňových výnosů ČR [19]



Graf 3: Struktura daňových výnosů Švýcarsko [19]



Česká republika patří k zemím s vysokým podílem příjmu ze sociálního pojištění. V roce 2010 představoval podíl této platby 45% celkových daňových výnosů. Naopak podíl daní z příjmu byl pouhých 20%. Podíl nepřímých daní tvořil 34%. Majetková daň tvoří zanedbatelnou část výnosu v porovnání s ostatními příjmy.

Naopak pro švýcarský daňový mix je typický vysoký podíl daní z příjmů. Podíl příspěvků na sociální zabezpečení a nepřímých daní tvoří stejnou část z daňového výnosu. Oproti ČR je výrazně vyšší příjem z majetkových daní.

## 5.4 Komparace zdanění příjmů

Obě země zdaňují příjmy jak fyzických, tak i právnických osob. Pro komparaci si namodelují vzorové případy, na kterých porovnáme postup zdanění v obou státech.

### 5.4.1 Zdanění příjmů FO

*Modelový případ:*

Rodina žijící ve společné domácnosti, poplatníkem daně je manžel, manželka je na mateřské dovolené, mají 2 malé děti. Jsou věřící rodina.

Ve zdaňovacím období nastaly tyto skutečnosti:

- a. Roční příjem ze závislé činnosti poplatníka je 480 000 Kč
- b. Mají hypotéku, na úrocích zaplatí ročně 120 000 Kč
- c. Poplatník si platí penzijní připojištění
- d. Manželka na mateřské dovolené vydělá 50 000 Kč/rok

Zdanění příjmů ze závislé činnosti v ČR:

a) základem daně je roční výše hrubé mzdy + pojistné odvedené zaměstnavatelem, tzv. superhrubá mzda (SHM). Superhrubou mzdu získáme vynásobením hrubé mzdy koeficientem 1,34.

$$SHM = 480\,000 \times 1,34 = 643\,200 \text{ Kč (= základ daně)}$$

b) zaplacené úroky z hypotečního úvěru jsou dle §15 zákona o dani z příjmů nezdanitelnou částkou, od základu daně je odečteme,

c) Při placení penzijního připojištění si poplatník může odečíst max. 12 000 Kč, jedná se o nezdanitelnou částku

e) dále poplatník uplatní roční slevu na poplatníka = 24 840 Kč, na manželku = 24 840 Kč a na dvě nezletilé děti = 11 604 Kč/jedno dítě (slevy na dani - §35ba zákona o dani z příjmů).

f) rodina je velmi silně věřící – nijak neovlivňuje základ daně, sazbu, ani slevy na dani

Tabulka 15: Zdanění příjmu ČR [vlastní]

Řádek			CZK
1	Hrubá mzda		480 000
2	Pojistné placené zaměstnavatelem		163 200
3	Superhrubá mzda		643 200
4	Nezdanitelné částky	úrok z hypotéky penzijní připojištění	-120 000 -12 000
5	ZD snížený		511 200
6	Daň		76 680
7	Slevy na daní		-49 680
8	zvýhodnění na děti		-23 208
9	CELKOVÁ DAŇ		3 792

Kromě celkové daně zaplatí poplatník za rok ještě příspěvky na sociální zabezpečení 6,5% z hrubé mzdy a zdravotní pojištění 4,5% z hrubé mzdy. Na sociálním pojištění poplatník odvede státu 31 200 Kč a na zdravotním pojištění 21 600 Kč.

#### **Celkový čistý roční příjem poplatníka:**

480 000 Kč hrubá mzda

- 3 792 Kč daň
- 31 200 Kč soc.pojištění
- 21 600 Kč zdrav. pojištění

**= 423 408 Kč**

#### **Zdanění příjmů ze závislé činnosti ve Švýcarsku**

##### *Modelový případ 1:*

Manželé žijící ve společné domácnosti, mají 2 děti, vyznávají římsko-katolickou víru. Žijí ve městě Curych.

Ve zdaňovacím období nastaly tyto skutečnosti:

Muž vydělal za rok 50 000 CHF/rok

Manželka vydělala 30 000 CHF/rok

Tabulka 16: Zdanění příjmu-rodina Švýcarska [20]

<b>Hrubý příjem</b>	<b>Konfederace</b>	<b>Kanton</b>
1.hrubý příjem	50000	50000
2.hrubý příjem	30000	30000
<b>CELKOVÝ PŘÍJEM</b>	80000	80000
<b>Odpočty</b>		
kompenzační odpočty	4120	4120
Pojištění	880	880
pojištění pro případ ztráty zaměstnání	672	672
Odpočty soc.pojištění	4900	7200
Poušální výdaje související s prací	4000	4000
Odpočty 2.vydělávajícího	12936	5400
Odpočty na děti	12800	13600
Osobní odpočty	2600	0
<b>Odpočty celkem</b>	42908	35872
<b>Zdanitelný příjem</b>	37000	44100
<b>Daňové zatížení</b>		
Přímá federální daň ve CHF	0	
Kantonální daň v CHF	100%	1189
Obecní daň (Curych)	119%	1414
Církevní daň ve CHF	11%	130
<b>CELKOVÉ DAŇOVÉ ZATÍŽENÍ</b>	<b>2733 CHF</b>	

*Modelový případ 2:*

Pro porovnání rozdílného zdanění jednotlivců a rodin jsem namodelovala ještě jeden případ.

Jednotlivec žijící v Curychu, bez dětí, vyznávající římsko-katolickou víru.

Tabulka 17: Zdanění příjmu-jednotlivec [20]

<b>Hrubý příjem</b>	<b>Konfederace</b>	<b>Kanton</b>
Hrubý příjem	80000	80000
<b>CELKOVÝ PŘÍJEM</b>	80000	80000
<b>ODPOČTY</b>		
kompenzační odpočty	4120	4120
Pojištění	880	880
pojištění pro případ ztráty zaměstnání	672	672
Soc.pojištění	1700	2400
Poušální výdaje související s prací	2229	2229
<b>CELKOVÉ ODPOČTY</b>	9601	10301
<b>ZDANITELNÝ PŘÍJEM</b>	70300	69600
<b>Daňové zatížení</b>		
Přímá federální daň ve CHF	1035	
Jednotná daň		3771
Kantonální daň	100%	3771
Obecní daň	119%	4487
Církevní daň	11%	414
<b>Celkové daňové zatížení</b>	<b>9707 CHF</b>	

V tabulce 16 a tabulce 17 jsou uvedeny příklady dvou různých výpočtů daní u stejné výše hrubé mzdy. Je jasně patrný rozdíl ve zdanění rodiny a jednotlivce. V případě rodiny je celkové daňové zatížení 2 733 švýcarských franků z hrubého příjmu rodiny. Ve švýcarském systému se příjmy jednotlivých členů rodiny sčítají a zdaňují se jako celek jak v případě konfederace, tak i v případě jednotlivých kantonů. Významnou roli na výslednou daň hrají odpočty. V případě rodinného zdanění tvoří odpočty více než o 50% snížení zdanitelného základu. V případě jednotlivce tvoří odpočty snížení daňového základu pouze o 13%.

### 5.4.2 Zdanění příjmů PO

*Porovnání sazeb*

*Tabulka 18: Daňové sazby PO v letech 2003-2010 (v%)*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ČR	26	24	24	21	20	19	19	19
Švýcarsko	21,3	21,3	21,32	21,17	21,17	21,17	21,17	21,17

U Švýcarska se jedná o průměrnou složenou daňovou sazbu, tedy sazbu federální, kantonální a obecní.

Zdanění právnických osob v obou zemích vychází z výsledku hospodaření, tedy rozdílu mezi výnosy a náklady. Jelikož je systém zdanění příjmů v obou zemích podobný, nejvýznamnějším prvkem zdanění je sazba daně.

V případě zdanění právnických osob budu opět počítat se sazbou kantonu Curych.

*Tabulka 19: Daň z příjmu PO ČR [vlastní]*

Daň z příjmu PO Česká republika	
Zdanitelný základ	2 000 000 Kč
Sazba	19%
<b>Daň celkem</b>	<b>380 000 Kč</b>

*Tabulka 20: Daň z příjmu PO Švýcarsko [20]*

Daň z příjmu PO Švýcarsko	
Zdanitelný základ	95 000 CHF
<i>Federální sazba daně</i>	8,50%
Daň	8 075 CHF
<i>Kantonální sazba</i>	8%
Daň	7 600 CHF
<i>Obecní sazba (z kantonální daně)</i>	129,54%
Daň	9845 CHF
<b>Daň celkem</b>	<b>25 520 CHF</b>

V porovnání zdanění příjmu PO je zatížení společnosti vyšší ve Švýcarsku. Je to dáno především tím, že společnost platí jak federální, tak kantonální a obecní daně. V celkovém zatížení je potom hodnota daně 535 000 Kč, což je o 155 000 Kč více než odvádí společnost se stejným základem daně v České republice.



## 5.5 Komparace zdanění majetku

### 5.5.1 Dědická a darovací daň

*Modelový příklad I:*

Dítě zdědí po rodiči v dědickém řízení majetek v hodnotě 5 000 000 Kč

#### Česká republika

Jelikož jsou obě strany v příbuzenském vztahu a spadají do I. skupiny daně dědické a darovací, je sazba daně nulová.

#### Švýcarsko

Finanční ekvivalent hodnoty majetku je 241 000 CHF.

Osvobození od daně

*Tabulka 21: Hodnota daru/dědictví osvobozených od daně [21]*

Příbuznost	hodnota daru/dědictví
rodiče	do 200 000 CHF
sourozenci, prarodiče	do 15 000 CHF
snoubenci	do 15 000 CHF
nevlastní děti	do 15 000 CHF
partneři ve spol. domácnosti min. 5 let	do 50 000 CHF

*Tabulka 22: Faktor příbuznosti [21]*

Příbuznost	faktor příbuznosti
rodiče	100%
prarodiče	200%
sourozenci	300%
nevlastní rodiče	400%
strýc, teta	500%
jiní	600%

Výpočet daně:

- Od hodnoty daru/dědictví se odečte výše nezdanitelné hodnoty
- Základ daně se vynásobí sazbou kantonu
- Daň se násobí faktorem příbuznosti

Sazba daně v kantonu Curych je 2,26%

Tabulka 23: Daň z dědictví [20]

Dědictví (CHF)	241'000
Osvobozená hodnota	- 200'000
Zdanitelný základ	41'000
Daň	930
Faktor příbuznosti	100 %
<b>Daň celkem (CHF)</b>	<b>930</b>

V případě daně dědické a darovací je situace v obou zemích rozdílná. V ČR jsou rodinní příslušníci od daně zcela osvobozeni. V případě III. skupiny je daň vypočítávána jako fixní část a procento ze základu daně.

V případě Švýcarska je situace zcela odlišná. I rodinní příslušníci musejí daň odvádět. Je zde pro různé skupiny stanovena odčitatelná nezdanitelná část. Další faktor, který je zde zohledňován je tzv. faktor příbuznosti. Tento faktor ještě násobí výslednou daň.

## 5.6 Komparace nepřímých daní

Jelikož Švýcarsko nepatří k zemím EU, nemusí se tedy řídit evropskými směrnici. Tento fakt se nejvíce projevuje právě u nepřímých daních.

### 5.6.1 Daň z přijaté hodnoty

Daň z přidané hodnoty je daň ze spotřeby, kterou se zatěžuje přidaná hodnota poskytovaného zboží a služeb. Daň se vybírá v každém článku výroby, distribuce a dodávky. DPH je stanovena procentem z ceny.

Na zboží a služby je vztažena tzv. základní sazba DPH. Vedle ní mohou členské země

Evropské unie v současné době uplatnit jednu nebo dvě zvýhodněné sazby na vybrané zboží či služby (např. potraviny, nealkoholické nápoje, knihy). Navíc mohou být některé zboží či služby od DPH osvobozeny.

Základní sazba DPH nesmí být v zemích Evropské unie nižší než 15 %. Nejvyšší základní

sazba DPH je v Dánsku (25%), stejná je také v Maďarsku a Švédsku. Nejnižší je základní sazba DPH v Lucembursku a na Kypru (15 %). Sazby DPH se mění ve vyspělých zemích podstatně méně než sazby přímých daní.

V Česku byla DPH poprvé uplatněna v lednu roku 1993. Ve Švýcarsku tomu bylo ještě později a to od 1.ledna 1995 a je vybírána pouze na federální úrovni.

V Česku je registrace k DPH při splnění zákonných podmínek povinná. Lze se však registrovat i dobrovolně. Povinně se musí k DPH registrovat společnosti s obratem vyšším než 1 000 000 CZK v předcházejících 12 měsících. Další zákonné důvody v Česku jsou např.: členství ve sdružení, ve kterém je alespoň jeden člen plátcem DPH, pořízení zboží z členského státu EU v hodnotě nad 326 000 CZK nebo auta nebo zboží zatížené spotřební daní.

Ve Švýcarsku je plátcem DPH osoba, jejichž zdanitelný obrat přesáhne 250 000 CHF (5 250 000 Kč) za rok, nebo zdanitelný obrat dosáhne 75 000 CHF (1 575 000 Kč) za rok, jestliže roční vlastní daňová povinnost překročí 4 000 CHF (84 000 Kč). Daňová povinnost vzniká také dovozem zboží a služeb ze zahraničí. Zdanitelnou transakcí je dodání zboží či poskytnutí služeb ve Švýcarsku, import služeb přesahující 10 000 CHF (210 000 Kč) za rok a import zboží.

Tabulka 24: Sazba DPH (v %) [OECD]

Země	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ČR-základní sazba	19	19	19	19	19	20	20	20
ČR-snížená sazba	5	5	5	9	9	10	10	14
Švýcarsko-základní sazba	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	8	8
Švýcarsko-snížená sazba	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5
Švýcarsko-speciální sazba	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,8	3,8

V porovnání sazeb vidíme značný rozdíl mezi ČR a Švýcarskem. V případě základní sazby je rozdíl více než dvojnásobný. Zajímavá je i skutečnost, že pokud dochází ke

změně sazby, je ve švýcarském systému změna pouze desetinná. Oproti tomu český systém mění sazby i několikanásobně, především ve snížené hodnotě sazby.

Odlišností je také švýcarská speciální sazba na ubytovací služby. V ČR ubytovací služby podléhají snížení sazbě.

### 5.6.2 Ostatní spotřební daně

V následující tabulce (Tab.25) jsou uvedeny sazby vybraných položek spotřební daně. Ve všech položkách je hodnota spotřební daně ve Švýcarsku vyšší než v ČR. Nejvýraznější rozdíl v sazbě daně ze světlého piva a čistého lihu.

Tabulka 25: Sazby daní spotřebních daní [vlastní]

	Švýcarsko (CHF)	Švýcarsko (CZK)	ČR
cigarety	20,244 rappen/kus	4,39 Kč/ks	2.01 Kč/ks
světlé pivo	16,88CHF/hl	366 Kč/hl	32Kč/hl
benzín	73,12 rappen/l	15,86 Kč/l	12,84 Kč/l
nafta	75,87/l	16,46 Kč/l	13,17Kč/l
čistý líh	29 CHF/l	629 Kč/l	285Kč/l

## 6 NÁVRH NA ZLEPŠENÍ DAŇOVÉHO SYSTÉMU ČR

Porovnávat daňový systém ČR a Švýcarska je velmi komplikované. Prvním důvodem, proč je porovnání složité je fakt, že Švýcarská konfederace nepatří do EU. Nevztahují se na ni tedy právní předpisy Společenství a harmonizace švýcarského systému není vynutitelná. Dalším důvodem je konfедераční uspořádání Švýcarska. Není možné si představit, že v podmínkách ČR by jednotlivé kraje měly danou takovou samostatnost, jako švýcarské kantony.

Návrh na zlepšení českého daňového vidím ve zavedení rodinného zdanění. Švýcarský systém motivuje jednotlivce k rodinnému životu. Rozdíl mezi zdaněním jednotlivce a rodiny je značný. Jednotlivec odvede státu na dani přibližně 10% ze svého zdanitelného příjmu, kdežto rodina, která má stejný zdanitelný základ, odvede na daním státu jen cca. 3,5% ze svého příjmu.

V českém systému je lepší situace u poplatníků daně darovací a dědické. Rodinní příslušníci jsou od placení daně osvobozeni, a to neomezeně. Ve Švýcarsku se osvobození týká jen určité části základu daně, dle příbuznosti.

Druhým mým návrhem na zlepšení českého daňového systému je menší četnost změn v daňovém systému. Zejména pro cizince podnikající v ČR jsou časté změny v našem daňovém systému velkou komplikací. Jen u sazeb DPH došlo za poslední roky k několika změnám v sazbách.

## ZÁVĚR

Cílem této práce bylo porovnat daňové systémy ČR a Švýcarska. Měla ukázat shody i rozdíly v pojetí zdanění obou zemí. Závěrem práce pak měl být návrh na zlepšení českého systému. Systém švýcarské konfederace je však pro cizince natolik složitý, že analyzovat ho je velmi složité. Každý kanton, každá obec má vlastní pravidla z čeho a v jaké míře daně vybírat. Proto byla práce především zaměřena na federální přímé a nepřímé daně.

Teoretická část práce popisuje teoretické aspekty zdanění a daňový systém obou států. Tato část je základním stavebním kamenem pro část praktickou. V praktické části je navázáno na teorii a jednotlivé daně jsou analyzovány k pohledu struktury a výpočtu daní. Pro srovnání jednotlivých systémů byly použity i ukazatele mezinárodních organizací jako jsou daňová kvóta a den daňové svobody.

Z práce je patrné, jak velký je rozdíl mezi oběma systémy. Není se moc čemu divit, když zvážíme fakt, že český systém se vyvíjí teprve dvě desetiletí. A pokud tento systém porovnáváme s jedním nejvyspělejších států na světě je to nerovný boj. Nezbývá nic jiného než doufat, že i Česká republika se jednoho dne zařadí mezi státy s propracovaným daňovým systémem a vysokým standardem života.

**SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY**

- [1] BLUMENSTEIN, E., LOCHER, P. System des Schweizerischen Steurrechts. Zürich: Lieferbar, 2002. ISBN 978-3-7255-4342-7.
- [2] KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika. 3.vyd. Praha: ASPI, 2003. ISBN 80-86395-84-7.
- [3] LÁCHOVÁ, Lenka. Daňové systémy v globálním světě. 1.vyd. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-320-1.
- [4] MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2011. 20.vyd. Praha: GRADA Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3944-1.
- [5] ŠIROKÝ, J. a kol. Daňové teorie s praktickou aplikací. 2.vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.
- [6] VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR 2010. 10.vyd. Praha: VOX, 2010. ISBN 978-80-86324-86-9.
- [7] VYBÍHAL, Václav. Zdanění příjmů fyzických osob 2009, praktický průvodce. 5.vyd. Praha: GRADA Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2998-5.
- [8] *Die Einkommenssteuer natürlicher Personen: gesamter Text* [online]. 2012 [cit. 2012-07-07]. Dostupné z: [http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0\\_76](http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0_76).
- [9] *Švýcarské daně*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/svycarsko-financni-a-danovy-sektor-17955.html#sec>.
- [10] *Die Besteuerung der juristischen Personen: gesamter Text*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-07]. Dostupné z: [http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0\\_76](http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0_76).
- [11] *Die eidgenössischen Spielbankenabgabe*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: [http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0\\_76](http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0_76).

- [12] *Die Wehrpflichtersatzabgabe*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: <[http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0\\_76](http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0_76)>.
- [13] *Die Mehrwertsteuer*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: <[http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0\\_76](http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0_76)>.
- [14] *Die eidgenössischen Stempelabgaben*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: <[http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0\\_76](http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0_76)>.
- [15] *Steuersystem*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: <[http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0\\_76](http://www.estv.admin.ch/dokumentation/00079/00080/00736/index.html?lang=de#sprungmarke0_76)>.
- [16] *Daňová kvóta*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-15]. Dostupné z: <[http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-revenue-by-sector-2008\\_20758510-table8](http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-revenue-by-sector-2008_20758510-table8)>.
- [17] *Den daňové svobody*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-15]. Dostupné z: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Den\\_da%C5%88ov%C3%A9\\_svobody](http://cs.wikipedia.org/wiki/Den_da%C5%88ov%C3%A9_svobody)>.
- [18] *Den daňové svobody*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-15]. Dostupné z: <<http://www.penize.cz/dane/207063-den-danove-svobody-bude-letos-driv-stat-nas-presto-prijde-draho>>.
- [19] *Daňové výnosy*. OECD. [online]. 2012 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <[http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-revenue-by-sector-2008\\_20758510-table8](http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-revenue-by-sector-2008_20758510-table8)>.
- [20] *Steuerrechner*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-25]. Dostupné z: <<http://www.estv2.admin.ch/d/dienstleistungen/steuerrechner/2011/zh.htm>>.
- [21] *Erbschafts- und Schenkungssteuern*. [online]. 2012 [cit. 2012-07-25]. Dostupné z: <[http://www.steuern.ch/internet/finanzdirektion/ksta/de/steuerberechnung/stebe\\_natuerliche\\_personen/Erbschafts-und\\_Schenkungssteuer.html](http://www.steuern.ch/internet/finanzdirektion/ksta/de/steuerberechnung/stebe_natuerliche_personen/Erbschafts-und_Schenkungssteuer.html)>.



- [22] *Zákon o dvojitým zdanění 281/1996 Sb.* 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: <<http://www.ucetnikavarna.cz/download.php?FNAME=1251109970.upl&ANAME=281-1996-Sb..pdf>>.

**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

CZK	Česká koruna.
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty.
EFTA	Evropské sdružení volného obchodu
EU	Evropská unie.
FO	Fyzická osoba
CHF	Švýcarský frank
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnícká osoba
VAT	Value added tax
ZD	Základ daně

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

<i>Obrázek 1: Předmět zdanění zdroj [6]</i> .....	14
<i>Obrázek 2: Sazby daně [6]</i> .....	15
<i>Obrázek 3: Metody dvojího zdanění [5]</i> .....	20
<i>Obrázek 4: Daňový systém v ČR [6]</i> .....	22
<i>Obrázek 5: Systém nepřímých daní [6]</i> .....	23
<i>Obrázek 6: Osvobozené příjmy [6]</i> .....	25
<i>Obrázek 7: Slevy na dani</i> .....	29
<i>Obrázek 8: Poplatník silniční daně [4]</i> .....	33
<i>Obrázek 9: Spotřební daně [6]</i> .....	38
<i>Obrázek 10: Dělení energetických daní [4]</i> .....	39
<i>Obrázek 11: Schéma sociálního pojištění [6]</i> .....	41
<i>Obrázek 12: Den daňové svobody [18]</i> .....	58

**SEZNAM TABULEK**

<i>Tabulka 1: Základy daně</i> .....	26
<i>Tabulka 2: Dílčí základy daně [vlastní]</i> .....	27
<i>Tabulka 3: Výpočet daňové povinnosti [vlastní]</i> .....	28
<i>Tabulka 4: Základní sazby daně z pozemků [4]</i> .....	31
<i>Tabulka 5: Základní sazby daně u staveb[4]</i> .....	32
<i>Tabulka 6: Tabulka Sazba u osobních automobilů[4]</i> .....	33
<i>Tabulka 7: Skupiny poplatníku daně dědické a darovací [4]</i> .....	34
<i>Tabulka 8: Sazby daně dědické III .skupina [4]</i> .....	35
<i>Tabulka 9: Sazby daně darovací III. skupina[4]</i> .....	35
<i>Tabulka 10: Sazby spotřebních daní [4]</i> .....	38
<i>Tabulka 11: Spotřební sazby u plynů [4]</i> .....	40
<i>Tabulka 12: Sazby zdravotního pojištění [6]</i> .....	42
<i>Tabulka 13: Sazby sociálního pojištění [6]</i> .....	42
<i>Tabulka 14: Výše daňové kvóty v Evropě (v %) [16]</i> .....	56
<i>Tabulka 15: Zdanění příjmu ČR [vlastní]</i> .....	61
<i>Tabulka 16: Zdanění příjmu-rodina Švýcarska [20]</i> .....	62
<i>Tabulka 17: Zdanění příjmu-jednotlivec [20]</i> .....	63
<i>Tabulka 18: Daňové sazby PO v letech 2003-2010 (v%)</i> .....	64
<i>Tabulka 19: Daň z příjmu PO ČR [vlastní]</i> .....	64
<i>Tabulka 20: Daň z příjmu PO Švýcarsko [20]</i> .....	64
<i>Tabulka 21: Hodnota daru/dědictví osvobozených od daně [21]</i> .....	65
<i>Tabulka 22: Faktor příbuznosti [21]</i> .....	65
<i>Tabulka 23: Daň z dědictví [20]</i> .....	66
<i>Tabulka 24: Sazba DPH (v %) [OECD]</i> .....	67
<i>Tabulka 25: Sazby daní spotřebních daní [vlastní]</i> .....	68

## SEZNAM PŘÍLOH

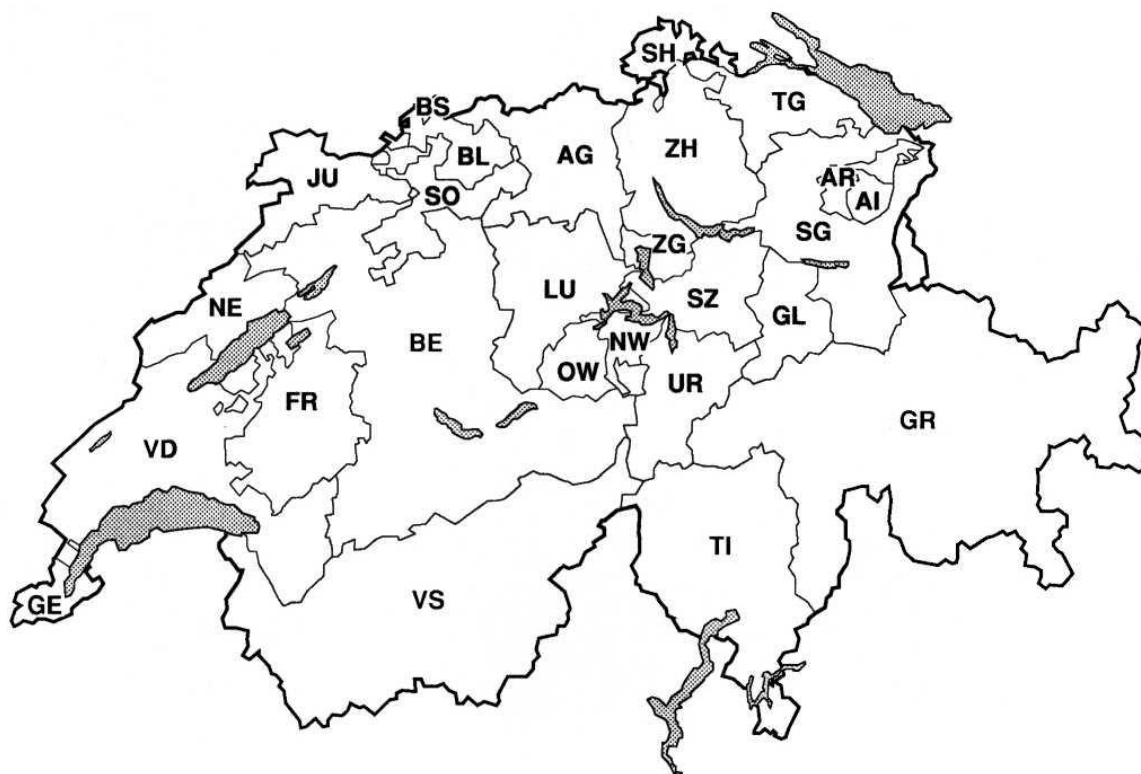
P I: Koeficient daně z pozemků a staveb

P II: Švýcarské kantony

## **PŘÍLOHA P I: KOEFICINT DANĚ Z POZEMKŮ A STAVEB**

Koeficient	Obce
1	do 1 000 obyvatel
1,4	od 1 001 do 6 000 obyvatel
1,6	od 6 001 do 10 000 obyvatel
2	od 10 001 do 25 000 obyvatel
2,5	od 25 001 do 50 000 obyvatel
3,5	od 50 001 obyvatel a pro Františkovy Lázně, Luhačovice, Poděbrady a Mariánské Lázně
4,5	pro Prahu

Příloha P II: Švýcarské kantony



**The 26 Cantons**

AG	Aargau	NW	Nidwalden
AR	Appenzell A. Rh.	OW	Obwalden
AI	Appenzell I. Rh.	SG	St. Gallen
BL	Basel-Landschaft	SH	Schaffhausen
BS	Basel-Stadt	SZ	Schwyz
BE	Berne	SO	Solothurn
FR	Fribourg	TI	Ticino
GE	Geneva	TG	Thurgau
GL	Glarus	UR	Uri
GR	Graubünden	VD	Vaud
JU	Jura	VS	Valais
LU	Luzern	ZG	Zug
NE	Neuchâtel	ZH	Zürich